

6.3.3

Werkveld Org. & Vert.	Datum 8 juli 2021	Instemming/Advies GMR I - 23 januari 2019	Vastgesteld CvB 5 november 2018
--------------------------	----------------------	--	------------------------------------

6.3.3 | Medezeggenschapsreglement GMR

Inhoudsopgave

1.	Algemene bepalingen.....	4
	Artikel 1 Begripsbepalingen.....	4
<hr/>		
2.	Inrichting van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	6
	Artikel 2 De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.....	6
	Artikel 3 Omvang en samenstelling gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.....	6
	Artikel 4 Onverenigbaarheden.....	6
	Artikel 5 Zittingsduur.....	7
<hr/>		
3.	De verkiezing	7
	Artikel 6 Organisatie verkiezingen	7
	Artikel 7 Datum verkiezingen	7
	Artikel 8 Verkiesbare en kiesgerechtigde personen.....	8
	Artikel 9 Bekendmaking verkiesbare personen.....	8
	Artikel 10 Onvoldoende kandidaten	8
	Artikel 11 Verkiezing.....	8
	Artikel 12 Stemming; volmacht	9
	Artikel 13 Uitslag verkiezingen	9
	Artikel 14 Tussentijdse vacature.....	9
<hr/>		
4.	Algemene taken en bevoegdheden van de GMR.....	10
	Artikel 15 Overleg met bevoegd gezag	10
	Artikel 16 Initiatief bevoegdheid GMR	10
	Artikel 17 Openheid, onderling overleg en gelijke behandeling	10
	Artikel 18 Informatieverstrekking	11
	Artikel 19 Jaarverslag.....	12
	Artikel 20 Openbaarheid en geheimhouding	12
<hr/>		
5.	Bijzondere bevoegdheden medezeggenschapsraad	12
	Artikel 21 Instemmingsbevoegdheid GMR.....	12
	Artikel 22 Adviesbevoegdheid GMR.....	13
	Artikel 22a Relatie met het toezichthoudend orgaan.....	14
	Artikel 23 Instemmingsbevoegdheid personeelsgeleding	14
	Artikel 24 instemmingsbevoegdheid oudergeleding GMR.....	16
	Artikel 25 toepasselijkheid bijzondere bevoegdheden	16
	Artikel 26 Termijnen.....	16

6.	Inrichting en werkwijze GMR.....	17
	Artikel 27 Verkiezing voorzitter en secretaris	17
	Artikel 28 Uitsluiting van leden van de GMR	17
	Artikel 29 Indienen van agendapunten door personeel en ouders	18
	Artikel 30 Raadplegen personeel en ouders	18
	Artikel 31 Huishoudelijk reglement	19

7.	Regeling (andere) geschillen	19
	Artikel 32 Andere geschillen.....	19

8.	Optreden namens het bevoegd gezag	19
	Artikel 33 Lid van het bestuur/bovenschools management voert overleg	19

9.	Overige bepalingen.....	20
	Artikel 34 Rechtsbescherming	20
	Artikel 35 Wijziging reglement.....	20
	Artikel 36 Citeertitel; inwerkingtreding.....	20

1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Begrip	Omschrijving
WMS	de Wet Medezeggenschap Scholen
Bevoegd gezag	het College van bestuur (CvB) van het samenwerkingsbestuur Aves;
GMR	de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad als bedoeld in artikel 4 WMS;
MR	de medezeggenschapsraad als bedoeld in artikel 3 van de WMS;
School / scholen	een school zoals bedoeld in artikel 1 WPO die door de stichting in stand wordt gehouden en valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college van bestuur. *De lijst van scholen van Aves is hieronder toegevoegd.
Leerlingen	de leerlingen in de zin van de Wet op het primair onderwijs
Ouders	de ouders, voogden of verzorgers van leerlingen;
Schoolleiding	de directeur en adjunct-directeur, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, die in dienstverband dan wel anderszins door het bevoegd gezag gemandateerd werkzaam zijn aan de school;
Personeel	het personeel dat in dienst is dan wel ten minste zes maanden te werk gesteld is zonder benoeming bij het bevoegd gezag en dat werkzaam is op de school;
Geleding	de afzonderlijke groepen van leden, bedoeld in artikel 3, derde lid van de WMS;
Medezeggenschapsstatuut	het medezeggenschapsstatuut van het samenwerkingsbestuur Aves;

Reglement GMR	het reglement van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad;
Reglement MR	het reglement van de medezeggenschapsraad van een school;
Interne toezichthouder	de raad van toezicht (RvT) van het samenwerkingsbestuur Aves;
WPO	Wet op het Primair Onderwijs.

* Lijst van Avesscholen

School	Plaats	Brinnummer
sws De Fladderiep	Kraggenburg	03QP
kbs De Horizon	Ens	03RA
kbs Mariabasischool	Marknesse	04ZB
sws De Kring	Nagele	04ZX
sws Fondali	Creil	05CZ
kbs Dr. Schaepmanschool	Kampen	05HU
kbs St. Martinusschool	Vollenhove	05KH
oec. bs. De Ark	Espel	06YL
kbs Mgr. Zwijsschool	Kampen	07VA
kbs Albert Schweitzer	Emmeloord	08JS
kbs St. Josephschool	Emmeloord	09JQ
cbs De Koperwiek	Emmeloord	10OF
cbs De Triangel	Emmeloord	11QC
sws St. Paulusschool	Rutten	11QN
cbs De Lichtboei	Emmeloord	12KG
cbs 't Kompas	Emmeloord	12ST
cbs De Schalmei	Bant	12ZH
cbs Sjaloom	Rutten	13KN
cbs Op de Wieken	Tollebeek	13TJ
cbs De Regenboog	Creil	14AD
sws De Wending	Bant	14CA
cbs Het Lichtschip	Ens	14DL
cbs De Zeester	Marknesse	14GF
obs De Carrousel	Emmeloord	14HT

---

obs Roderik van Voorst	Emmeloord	14KI
obs De Keerkring	Emmeloord	14MX
obs De Zevensprong	Emmeloord	14YR
obs Windkracht 10	Emmeloord	15FD
obs De Regenboog	Ens	15IL
sws De Floreant	Luttelgeest	15QD
obs De Driesprong	Marknesse	15SN
azs De Wissel	Luttelgeest	15XA
sws De Sprang	Tollebeek	15ZC
sbo De Klimboom	Emmeloord	16TH

2. Inrichting van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Artikel 2 De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Aan de stichting is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad verbonden. Deze gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt rechtstreeks uit de ouders en het personeel gekozen door de leden van de medezeggenschapsraden van de scholen volgens de bepalingen van dit reglement.

Artikel 3 Omvang en samenstelling gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De omvang en samenstelling van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad vastgelegd in artikel 4 lid 1 van het Medezeggenschapsstatuut van de stichting.

Artikel 4 Onverenigbaarheden

1. Geen lid van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad kunnen zijn degenen die deel uitmaken van het bevoegd gezag.
2. Een personeelslid dat is opgedragen om namens het bevoegd gezag op te treden in besprekingen met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad kan niet tevens lid zijn van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.
3. Een lid van het orgaan dat toezicht houdt op het bevoegd gezag, kan niet tevens lid zijn van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.
4. Een personeelslid dat tevens ouder is kan geen deel uitmaken van de oudergeleding van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Artikel 5 Zittingsduur

1. Een lid van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad heeft zitting voor een periode van drie jaar.
2. Een lid van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad treedt na zijn zittingsperiode af en is, behoudens het gestelde in het volgende lid, terstond herkiesbaar.
3. Een lid van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad kan ten hoogste tweemaal achtereenvolgens gekozen worden en kan ten hoogste zes jaren onafgebroken deel uitmaken van de raad. Na een onderbreking van minimaal een jaar is betrokkene weer herkiesbaar.
4. Een lid dat ter vervulling van een tussentijdse vacature is aangewezen of verkozen, treedt af op het tijdstip dat degene in wiens plaats hij is aangewezen of verkozen, zou moeten aftreden.
5. Behalve door periodieke aftreding eindigt het lidmaatschap van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad:
  - door overlijden;
  - door opzegging door het lid;
  - zodra een lid geen deel meer uitmaakt van de geleding waaruit en waardoor het is gekozen;
  - door ondercuratelestelling.

3. De verkiezing

Artikel 6 Organisatie verkiezingen

De leiding van de verkiezing van de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad berust bij de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. De organisatie daarvan kan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad opdragen aan een verkiezingscommissie. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bepaalt de samenstelling, werkwijze en bevoegdheden van de verkiezingscommissie, alsmede de wijze waarop over bezwaren inzake besluiten van de verkiezingscommissie wordt beslist.

Artikel 7 Datum verkiezingen

1. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bepaalt - na overleg met het bevoegd gezag - de datum van de verkiezing, alsmede de tijdstippen van aanvang en einde van de stemming.
2. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad stelt het bevoegd gezag en de ouders en het personeel in kennis van de in het eerste lid genoemde tijdstippen.

3. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad stelt vier weken voor de verkiezingen een lijst vast van de personen die verkiesbaar zijn.
4. Uiterlijk één week voor de aanvang van de stemming ontvangen de kiesgerechtigden een lijst met de namen van de kandidaten uit de betreffende geleding van de kiesgerechtigden.

Artikel 8 Verkiesbare en kiesgerechtigde personen

1. Zij die op de dag van de kandidaatstelling deel uitmaken van het personeel of ouder zijn, zijn verkiesbaar tot lid van de personeelsgeleding of van de oudergeleding van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.
2. Zij die op de dag van de kandidaatstelling deel uitmaken van één van de aan de scholen verbonden medezeggenschapsraden zijn gerechtigd hun stem uit te brengen op één van de kandidaten voor de geleding waarvan zij zelf deel uitmaken.

Artikel 9 Bekendmaking verkiesbare personen

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad stelt twee maanden voor de verkiezingen een lijst vast van de personen die verkiesbaar zijn. Deze lijst wordt aan de geledingen bekend gemaakt onder vermelding van de mogelijkheid zich kandidaat te stellen, alsmede van de daarvoor gestelde termijn.

Artikel 10 Onvoldoende kandidaten

Indien uit een geleding niet meer kandidaten zijn gesteld dan er zetels in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor die geleding zijn, vindt voor die geleding geen verkiezing plaats en worden de gestelde kandidaten geacht te zijn gekozen. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad stelt het bevoegd gezag, de geledingen en de betrokken kandidaten daarvan tijdig vóór de verkiezingsdatum in kennis.

Artikel 11 Verkiezing

1. De verkiezing vindt plaats bij geheime, schriftelijke of elektronische stemming.
2. Uiterlijk één week voor de aanvang van de verkiezingen zendt de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad aan de kiesgerechtigden een gewaarmerkt stembiljet dat de namen van de kandidaten uit de geleding van de kiesgerechtigden bevat.
3. Bij verkiezingen door middel van elektronische communicatiemiddelen draagt de raad dan wel de verkiezingscommissie er zorg voor dat:
  - a. de stemgerechtigde elektronisch kan worden geïdentificeerd;
  - b. de door de stemgerechtigde gemaakte keuze geheim blijft.

Artikel 12 Stemming; volmacht

1. Een kiesgerechtigde brengt ten hoogste evenveel stemmen uit als er zetels voor zijn geleding in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad zijn. Op een kandidaat kan slechts één stem worden uitgebracht.
2. De betreffende geleding van elke medezeggenschapsraad brengt een gezamenlijke stem uit.
3. Een kiesgerechtigde kan bij schriftelijke volmacht met overgave van zijn stembiljet een ander, die tot dezelfde geleding behoort, zijn stem laten uitbrengen. Een kiesgerechtigde kan voor ten hoogste één andere kiesgerechtigde bij volmacht een stem uitbrengen.

Artikel 13 Uitslag verkiezingen

1. Gekozen zijn de kandidaten die achtereenvolgens het hoogste aantal stemmen op zich hebben verenigd. Indien er voor de laatste te bezetten zetel meer kandidaten zijn, die een gelijk aantal stemmen op zich verenigd hebben, beslist tussen hen het lot.
2. De uitslag van de verkiezingen wordt door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad vastgesteld en schriftelijk bekendgemaakt aan het bevoegd gezag, de geledingen en de betrokken kandidaten.

Artikel 14 Tussentijdse vacature

1. In geval van een tussentijdse vacature wijst de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad tot opvolger van het betrokken lid aan de kandidaat uit de desbetreffende geleding die blijkens de vastgestelde uitslag, bedoeld in artikel 13, tweede lid, daarvoor als eerste in aanmerking komt.
2. De aanwijzing geschiedt binnen een maand na het ontstaan van de vacature. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad doet van deze aanwijzing mededeling aan het bevoegd gezag, de geledingen en de betrokken kandidaat.
3. Indien uit een geleding minder kandidaten zijn gesteld dan er zetels in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor die geleding zijn of indien er geen opvolger als bedoeld in het eerste lid aanwezig is, kan in de vacature(s) voorzien worden door het houden van een tussentijdse verkiezing. In dat geval zijn de artikelen 6 t/m 13 van overeenkomstige toepassing.

---

4. Algemene taken en bevoegdheden van de GMR

Artikel 15 Overleg met bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag en de GMR komen tenminste 6 maal per jaar bijeen en tevens indien daarom onder opgave van redenen wordt verzocht door (een geleding van) de GMR of het bevoegd gezag.
2. Indien tweederde deel van de leden van de GMR en de meerderheid van elke geleding dat wensen, voert het bevoegd gezag de in het eerste lid bedoelde bespreking en overleg met elke geleding afzonderlijk.

Artikel 16 Initiatief bevoegdheid GMR

1. De GMR en een geleding zijn bevoegd tot bespreking van alle schooloverstijgende aangelegenheden (meerderheid van) de scholen betreffende. Beide zijn bevoegd over deze aangelegenheden aan het bevoegd gezag voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken. Het bevoegd gezag brengt op deze voorstellen, binnen drie maanden een schriftelijke, met redenen omklede reactie uit aan de GMR. Alvorens over te gaan tot het uitbrengen van deze reactie, stelt het bevoegd gezag de GMR respectievelijk de geleding ten minste eenmaal in de gelegenheid met hem overleg te voeren over de voorstellen.
2. Indien tweederde deel van de leden van de GMR en de meerderheid van elke geleding dat wensen, voert het bevoegd gezag de in het eerste lid bedoelde bespreking en overleg met elke geleding afzonderlijk.

Artikel 17 Openheid, onderling overleg en gelijke behandeling

1. De GMR bevordert naar vermogen openheid en onderling overleg in de organisatie
2. De GMR waakt voorts in de scholen in het algemeen tegen discriminatie op welke grond dan ook en bevordert gelijke behandeling in gelijke gevallen en in het bijzonder de gelijke behandeling van mannen en vrouwen en de inschakeling van gehandicapten en allochtone werknemers.
3. De GMR doet aan alle bij de scholen betrokken geledingen schriftelijk verslag van zijn werkzaamheden en stelt de geledingen in de gelegenheid om overleg over aangelegenheden die de betrokken geleding in het bijzonder aangaan met hem overleg te voeren.

Artikel 18 Informatieverstrekking

1. De GMR ontvangt van het bevoegd gezag, al dan niet gevraagd, tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft.
2. De GMR ontvangt in elk geval:
  - a. jaarlijks de begroting en bijbehorende beleidsvoornemens op financieel, organisatorisch en onderwijskundig gebied;
  - b. jaarlijks voor 1 mei informatie over de berekening die ten grondslag ligt aan de middelen uit 's Rijks kas die worden toegerekend aan het bevoegd gezag;
  - c. jaarlijks voor 1 juli een jaarverslag, waarin tenminste is opgenomen een bestuursverslag en een jaarrekening met de daarbij behorende bijlagen en overige gegevens, als bedoeld in artikel 171 van de Wet op het Primair Onderwijs;
  - d. de uitgangspunten die het bevoegd gezag hanteert bij de uitoefening van zijn bevoegdheden;
  - e. terstond informatie over elk oordeel van de klachtencommissie, bedoeld in artikel 14 van de Wet op het primair onderwijs, waarbij de commissie een klacht gegrond heeft geoordeeld en over de eventuele maatregelen die het bevoegd gezag naar aanleiding van dat oordeel zal nemen, een en ander met inachtneming van de privacy van het personeel, ouders en leerlingen;
  - f. ten minste eenmaal per jaar schriftelijke gegevens over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken per groep van de in de school werkzame personen en de leden van het bevoegd gezag waarbij inzichtelijk wordt gemaakt met welk percentage deze arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken zich houden tot elkaar en tot die van het voorafgaande jaar;
  - g. tenminste eenmaal per jaar schriftelijke gegevens over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken met de Raad van Toezicht waarbij inzichtelijk wordt gemaakt met welk percentage deze arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken zich houden tot elkaar en tot die van het voorafgaande jaar;
  - h. aan het begin van het schooljaar schriftelijk de gegevens met betrekking tot de samenstelling van het bevoegd gezag, de organisatie binnen de scholen, het managementstatuut en de hoofdpunten van het reeds vastgestelde beleid.
3. Indien het bevoegd gezag een voorstel voor advies of instemming voorlegt aan een geleding van de GMR wordt dat voorstel gelijktijdig ter kennisneming aan de andere geleding van de GMR aangeboden. Daarbij verstrekt het bevoegd gezag de beweegredenen van het voorstel, alsmede de gevolgen die de uitwerking van het voorstel naar verwachting zal hebben voor het personeel, ouders en leerlingen en van de naar aanleiding daarvan genomen

maatregelen.

Artikel 19 Jaarverslag

De GMR stelt jaarlijks een verslag van de werkzaamheden in het afgelopen jaar vast en zendt dit verslag in ieder geval ter kennisgeving aan het bevoegd gezag, de medezeggenschapsraden en de directeuren. De GMR draagt er zorg voor dat het verslag ten behoeve van belangstellenden op een algemeen toegankelijke plaats binnen de stichting wordt gelegd, dan wel anderszins toegankelijk is..

Artikel 20 Openbaarheid en geheimhouding

1. De vergadering van de GMR is openbaar, tenzij over individuele personen wordt gesproken of de aard van een te behandelen zaak naar het oordeel van een derde van de leden zich daartegen verzet.
2. Indien bij een vergadering of een onderdeel daarvan een persoonlijk belang van een van de leden van de GMR in het geding is, kan de GMR besluiten dat het betrokken lid aan die vergadering of dat onderdeel daarvan niet deelneemt. De behandeling van de desbetreffende aangelegenheid vindt dan plaats in een besloten vergadering.
3. Het bevoegd gezag dan wel de GMR kan over het in de vergadering behandelde en over de inhoud van de stukken die aan de GMR zijn of worden voorgelegd, geheimhouding opleggen.
4. Degene die de geheimhouding oplegt, deelt daarbij tevens mede welke verstrekte gegevens onder de geheimhouding vallen en hoe lang deze dient te duren, alsmede of er personen zijn ten aanzien van wie de geheimhouding niet in acht hoeft te worden genomen.
5. De plicht tot geheimhouding vervalt niet door beëindiging van het lidmaatschap van de GMR, noch door beëindiging van de band van de betrokkene met een school van de stichting.

5. Bijzondere bevoegdheden medezeggenschapsraad

Artikel 21 Instemmingsbevoegheid GMR

Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming van de GMR voor de door hem voorgenomen besluiten die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen met betrekking tot:

- a. Vaststelling of wijziging van het stichtings(jaar)plan;
- b. Vaststelling of wijziging van een stichtingsreglement;

- c. Vaststelling of wijziging van regels op het gebied van het veiligheids-, het gezondheids- en welzijnsbeleid, voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding;
- d. De aanvaarding van materiële bijdragen of geldelijke bijdragen anders dan de ouderbijdrage als bedoeld in artikel 24, onderdeel c van het medezeggenschapsreglement en niet gebaseerd op de onderwijswetgeving indien het bevoegd gezag daarbij verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen binnen de schooltijden respectievelijk het onderwijs en tijdens de activiteiten die worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, alsmede tijdens het overblijven, zullen worden geconfronteerd;
- e. De vaststelling of wijziging van de klachtenregeling;
- f. Overdracht van (een aantal) scholen dan wel fusie van de stichting met een andere stichting, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake¹, waaronder begrepen de fusie-effectrapportage, bedoeld in artikel 64b van de Wet op het primair onderwijs.

Artikel 22 Adviesbevoegdheid GMR

De GMR wordt vooraf in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de door het bevoegd gezag voorgenomen besluiten van gemeenschappelijk belang voor alle scholen of een meerderheid van de scholen met betrekking tot:

- a. Vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de stichting, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die door het bevoegd gezag ten behoeve van de desbetreffende scholen uit de openbare kas zijn toegerekend of van anderen zijn ontvangen met uitzondering van de ouderbijdrage als bedoeld in artikel 24 onderdeel c van het medezeggenschapsreglement;
- b. de criteria die worden toegepast bij de verdeling van de middelen over voorzieningen op bovenschools niveau en op schoolniveau;
- c. beëindiging, belangrijke inkrimping of uitbreiding van de werkzaamheden van de stichting of van een belangrijk onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
- d. het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid terzake;
- e. deelneming of beëindiging van deelneming aan een onderwijskundig project of experiment, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid terzake;
- f. Vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de organisatie van de scholen binnen de stichting;

---

¹ Verplichting: voor een besluit te nemen dienen de ouders te worden geraadpleegd (artikel 15 lid 3 WMS).

- g. Vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van aanstellings- of ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging verband houdt met de grondslag van meerderheid van scholen of de wijziging daarvan;
- h. Aanstelling of ontslag van personeel dat is belast met managementtaken ten behoeve van meer dan één school;
- i. Aanstelling of ontslag van de leden van het bestuur;
- j. Vaststelling of wijziging van de concrete taakverdeling binnen het bovenschools management, alsmede de vaststelling of wijziging van het (bovenschoolse deel van het) managementstatuut;
- k. Het oprichten van een centrale dienst;
- l. Vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het onderhoud van (een meerderheid van) de scholen;
- m. Vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan, alsmede van de leden van het bestuur;

Artikel 22a Relatie met het toezichthoudend orgaan

1. Bij de benoeming van de leden van de raad van toezicht wordt de GMR in de gelegenheid gesteld een bindende voordracht te doen voor één lid.
2. De raad van toezicht pleegt ten minste tweemaal per jaar overleg met de GMR.
3. Voor het benoemen van een bestuurder wordt een sollicitatiecommissie ingesteld waarvan in elk geval deel uitmaken:
  - a. een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen, en
  - b. een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders is gekozen.

Artikel 23 Instemmingsbevoegdheid personeelsgeleding

Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming van dat deel van de GMR dat uit en door het personeel is gekozen voor de door hem voorgenomen besluiten, voor zover die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen, met betrekking tot de volgende aangelegenheden:

- a. Regeling van de gevolgen voor het personeel van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als hiervoor bedoeld in artikel 22 in de onderdelen c, d, e en k²;

---

² Artikel 22 c (beëindiging), d (duurzame samenwerking), e (deelneming experiment), k (centrale dienst)

- b. vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie van personeel dat is benoemd of te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van meer dan een school;
- c. vaststelling of wijziging van regels met betrekking tot de nascholing van het personeel;
- d. vaststelling of wijziging van een mogelijk werkreglement voor het personeel en van de opzet en de inrichting van het werkoverleg, voor zover het besluit van algemene gelding is voor alle of een gehele categorie van personeelsleden;
- e. vaststelling of wijziging van de verlofregeling van het personeel;
- f. vaststelling of wijziging van een arbeids- en rusttijdenregeling van het personeel;
- g. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toekenning van salarissen, toelagen en gratificaties aan het personeel;
- h. vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen;
- i. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot personeelsbeoordeling, functiebeoordeling en functiedifferentiatie;
- j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het overdragen van de bekostiging
- k. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van de arbeidsomstandigheden, het ziekteverzuim of het re-integratiebeleid;
- l. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bedrijfsmaatschappelijk werk;
- m. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van het personeel;
- n. vaststelling of wijziging van een regeling inzake voorzieningen die gericht zijn op of geschikt zijn voor waarneming van of controle op aanwezigheid, gedrag of prestaties van het personeel;
- o. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bevorderingsbeleid of op het gebied van het aanstellings- en ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging geen verband houdt met de grondslag van de school respectievelijk de stichting of de wijziging daarvan;
- p. vaststelling of wijziging van regels waarover partijen die een collectieve arbeidsovereenkomst hebben gesloten, zijn overeen gekomen dat die regels of de wijziging daarvan in het overleg tussen bevoegd gezag en het personeelsdeel van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad tot stand wordt gebracht;
- q. vaststelling of wijziging van de regeling inzake de faciliteiten voor de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad, voor zover die betrekking heeft op het personeel.

Artikel 24 instemmingsbevoegdheid oudergeleding GMR

Het bevoegd gezag heeft de voorafgaande instemming van dat deel van de GMR dat uit de ouders is gekozen, voor de door hen voorgenomen besluiten van gemeenschappelijk belang voor alle scholen of de meerderheid van de scholen met betrekking tot:

- a. regeling van de gevolgen voor de ouders of leerlingen van een besluit met betrekking tot en aangelegenheid als bedoeld in artikel 22, onder d, e, en k;³
- b. verandering van de grondslag van de scholen of omzetting van de scholen of onderdelen daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;⁴
- c. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van ouders en leerlingen.

Artikel 25 toepasselijkheid bijzondere bevoegdheden

De artikelen 21 tot en met 24 van dit reglement zijn niet van toepassing.

- a. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid voor de school reeds inhoudelijk is geregeld in een bij of krachtens wet gegeven voorschrift of een collectieve arbeidsovereenkomst
- b. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid het individuele personeelslid dan wel de individuele leerling betreft met uitzondering van het voorstel tot benoeming of ontslag van bestuursleden en het personeel dat is belast met managementtaken ten behoeve van meer dan één school, dan wel leden van het bestuur;
- c. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid de algemene rechtstoestand van het personeel betreft en daarover overleg wordt gevoerd door het bevoegd gezag in het decentraal georganiseerd overleg.
- d. indien en voor zover de betrokken aangelegenheid wordt geregeld op het niveau van de afzonderlijke scholen en derhalve behoort tot de aangelegenheden waarover met de betreffende medezeggenschapsraad overleg wordt gevoerd;
- e. wanneer de bevoegdheid voor een ander doel wordt gebruikt dan waarvoor zij gegeven is.

Artikel 26 Termijnen

1. Het bevoegd gezag stelt de (geleding van de) gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

---

³ Artikel 22 c (beëindiging), d (duurzame), e (deelneming experiment), k (centrale dienst)

⁴ Verplichting; vóór een besluit te nemen dienen de ouders te worden geraadpleegd (artikel 15 lid 3 WMS).

een termijn van twee maanden waarbinnen een schriftelijk standpunt uitgebracht dient te zijn over de voorgenomen besluiten met betrekking tot aangelegenheden als bedoeld in de artikelen 21 tot en met 24 van dit reglement

2. De in het eerste lid bedoelde termijn kan door het bevoegd gezag per geval, op gemotiveerd verzoek van de (geleding van de) gemeenschappelijke medezeggenschapsraad worden verlengd.
3. In spoedeisende gevallen kan het bevoegd gezag de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad verzoeken binnen een kortere termijn dan de in het eerste lid bedoelde het schriftelijke standpunt uit te brengen. Tenzij zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten stemt de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad daar mee in.
4. Indien de (geleding van de) gemeenschappelijke medezeggenschapsraad niet binnen de in het eerste lid bedoelde termijn advies uitbrengt dan wel geen uitsluitsel geeft over het al dan niet verlenen van instemming, wordt de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad geacht het niet eens te zijn, respectievelijk niet in te stemmen met het aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voorgelegde voorgenomen besluit.
5. De schoolvakanties hebben een opschortende werking voor de in het eerste lid genoemde termijn.

6. Inrichting en werkwijze GMR

Artikel 27 Verkiezing voorzitter en secretaris

1. De GMR kiest uit zijn midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter, en secretaris en een penningmeester.
2. De functie van secretaris en penningmeester kunnen in één persoon verenigd zijn.
3. De voorzitter, of bij dienst vermindering de plaatsvervangend voorzitter, vertegenwoordigt de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad in rechte.

Artikel 28 Uitsluiting van leden van de GMR

1. De leden van de GMR komen de uit het lidmaatschap voortvloeiende verplichting na.
2. De GMR kan tot het oordeel komen, dat een lid van de GMR de in het eerste lid bedoelde verplichtingen niet nakomt, indien het betrokken lid:
hetzij ernstig nalatig is in het naleven van de bepalingen van de WMS en van dit reglement;
hetzij de plicht tot geheimhouding schendt over gegevens waarvan hij het
vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden;
  - a. hetzij een ernstige belemmering vormt voor het functioneren van de GMR.

- d. hetzij opgehouden heeft te voldoen aan het vereiste als bedoeld in artikel 8 lid 1.
3. Ingeval van een oordeel als bedoeld in het tweede lid kan de GMR met een meerderheid van ten minste twee derde van het aantal leden besluiten het betreffende lid te wijzen op zijn verplichtingen dan wel het desbetreffende lid te verzoeken zich terug te trekken als lid van de GMR.
  4. De GMR pleegt ingeval van het in het tweede lid bedoelde oordeel en ingeval van een voornemen als bedoeld in het derde lid zoveel als mogelijk overleg met de geleding waaruit en waardoor het betrokken lid is gekozen, rekening houdend met de vertrouwelijkheid van gegevens. Een in het tweede lid bedoeld oordeel wordt schriftelijk aan het betrokken lid kenbaar gemaakt.
  5. Een in het derde lid bedoeld besluit kan niet worden genomen, dan nadat het betrokken lid in de gelegenheid is gesteld schriftelijk kennis te nemen van de tegen hem ingebrachte bezwaren en tevens in de gelegenheid is gesteld zich daartegen te verweren, waarbij hij zich desgewenst kan doen bijstaan door een raadsman.

Artikel 29 Indienen van agendapunten door personeel en ouders

1. Het personeel dan wel de ouders van de scholen kunnen de secretaris schriftelijk verzoeken een onderwerp of voorstel ter bespreking op de agenda van een vergadering van de GMR te plaatsen.
2. De secretaris voert overleg met de voorzitter en informeert de aanvragen of het onderwerp of voorstel al dan niet ter bespreking op de agenda wordt geplaatst alsmede wanneer de vergadering zal plaats vinden.
3. Binnen een week nadat de vergadering heeft plaatsgevonden stelt de secretaris degenen, die een verzoek als bedoeld in het eerste lid van dit artikel hebben ingediend, schriftelijk op de hoogte van het resultaat van de bespreking van dat onderwerp of voorstel door de GMR.

Artikel 30 Raadplegen personeel en ouders

1. De GMR dan wel een geleding van die GMR kan besluiten, alvorens een besluit te nemen met betrekking tot een voorstel van het bevoegd gezag over de aangelegenheden, zoals bedoeld in artikel 21 tot en met 24 van dit reglement, het personeel en de ouders dan wel de afzonderlijke geleidingen over dat voorstel te raadplegen.
2. Op verzoek van 30% van het personeel of 20% van de ouders raadpleegt de GMR dan wel een geleding van die GMR, alvorens een besluit te nemen, het personeel en/of de ouders van de scholen over een voorstel, zoals bedoeld in het eerste lid.
3. Het voornemen voor het houden van een raadpleging wordt onverwijld ter kennisneming van

het bevoegd gezag gebracht.

Artikel 31 Huishoudelijk reglement

1. De GMR kan, met inachtneming van de voorschriften van dit reglement en de WMS, een huishoudelijk reglement vaststellen.
2. In het huishoudelijk reglement wordt dan in ieder geval geregeld:
  - de taakomschrijving van de voorzitter, de secretaris en de penningmeester;
  - de wijze van bijeenroepen van vergaderingen;
  - de wijze van opstellen van de agenda;
  - de wijze van besluitvorming;
  - het quorum wat vereist is om geldige besluiten te kunnen nemen.
3. De GMR zendt een afschrift van het huishoudelijk reglement aan het bevoegd gezag.

7. Regeling (andere) geschillen

Artikel 32 Andere geschillen

1. De stichting (bevoegd gezag en GMR) is aangesloten bij de Landelijke Geschillencommissie WMS (LCG WMS).
2. Op verzoek van het bevoegd gezag dan wel de GMR dan wel een geleding van de GMR beslist de LCG WMS als bedoeld in lid 1, overeenkomstig het reglement van de LCG WMS, in geschillen tussen het bevoegd gezag en de GMR dan wel de geleding, die de medezeggenschap als bedoeld in de WMS betreffen en waarvoor de wet niet in een geschillenregeling voorziet. De uitspraak van de commissie is bindend.

8. Optreden namens het bevoegd gezag

Artikel 33 Lid van het bestuur/bovenschools management voert overleg

1. Namens het bevoegd gezag voert een daartoe aangewezen lid van het college van bestuur het overleg, als bedoeld in dit reglement, met de GMR.
2. Indien twee derde deel van het aantal leden van de GMR daartoe instemt, kan de GMR het bevoegd gezag verzoeken het lid van het CvB geheel of gedeeltelijk te ontheffen van zijn taak om de besprekingen te voeren. Het verzoek is met redenen omkleed.
3. Het bevoegd gezag verleent de in het vorige lid bedoelde ontheffing:
  - a. indien het lid van het CvB in redelijkheid niet geacht kan worden in het algemeen de besprekingen te voeren dan wel;

- b. indien het lid van het CvB in redelijkheid niet geacht kan worden de besprekingen over één of meer aangelegenheden te voeren.
- 4 Het bevoegd gezag besluit zo spoedig mogelijk op het verzoek en stelt de GMR schriftelijk in kennis van zijn besluit. De ontheffing is voor bepaalde tijd en kan alle of alleen bepaalde gevallen betreffen. Het besluit is met redenen omkleed.

9. Overige bepalingen

Artikel 34 Rechtsbescherming

Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de personen die staan of gestaan hebben op een lijst van kandidaat gestelde personen als bedoeld in artikel 9 van dit reglement, alsmede de leden en de gewezen leden van de GMR niet uit hoofde daarvan worden benadeeld in hun positie met betrekking tot de school en/of stichting.

Artikel 35 Wijziging reglement

Het bevoegd gezag legt elke wijziging van dit reglement als voorstel voor aan de GMR en stelt het gewijzigde reglement slechts vast voor zover het na overleg al dan niet gewijzigde voorstel de instemming van ten minste twee derde deel van het aantal leden van de GMR heeft verworven.

Artikel 36 Citeertitel; inwerkingtreding

Dit reglement kan worden aangehaald als: Reglement GMR Aves.

Dit reglement treed in werking met ingang van 1 januari 2019.

Toelichting

Dit concept reglement GMR is een bewerking van het concept reglement GMR april 2017 van Onderwijsbureau Meppel. Het is afgeleid van een door een landelijke werkgroep ontworpen basisreglement en bevat in elk geval alles wat de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) in artikel 24 verplicht stelt. Daarnaast zijn artikelen opgenomen die het functioneren van de GMR, afzonderlijk of in samenspel met het bevoegd gezag, beogen te versoepelen.

Wanneer u het concept reglement voor de MR meerpitter en dat voor de GMR naast elkaar legt, zal u opvallen dat beide op onderdelen elkaar aanvullen en op onderdelen elkaar overlappen. Dat heeft te maken met het gegeven dat de bevoegdheden van de GMR onder de WMS niet meer afhankelijk zijn van de overdracht van die bevoegdheden door de MR'en. Artikel 16 lid 1 van de WMS verklaart dat de GMR dezelfde bevoegdheden heeft als de MR, alleen op bovenschools niveau d.w.z. voor besluiten van gemeenschappelijk belang voor alle scholen of voor een meerderheid van de scholen. Ook andere bepalingen over de MR, bijvoorbeeld over de samenstelling, worden door de WMS van toepassing verklaard op de GMR.

In deze bijgewerkte versie zijn de wijzigingen per 1 augustus 2017 en per 1 januari 2018 verwerkt. De jurisprudentie met betrekking tot (de uitleg van) de wet en de reglementen, voor zover relevant, is bijgewerkt tot en met augustus 2017 in de toelichtingen op de diverse artikelen en artikelonderdelen.

Procedure

Om een (gemeenschappelijke) medezeggenschapsreglement vast te stellen is in de WMS niet een aparte procedure voorgeschreven. Wat er staat komt hier op neer dat:

- het bevoegd gezag stelt het reglement vast (artikel 23 lid 1 WMS);
- de raad moet met een meerderheid van twee-derde met het voorstel van het bevoegd gezag hebben ingestemd (artikel 23 lid 2 WMS);
- wanneer – op initiatief van de raad – bevoegdheden worden uitgebreid, omgezet of overgedragen stemmen het bevoegd gezag en de betreffende geleding daarmee in (artikel 24 lid 2 en 3 jo 23 lid 2, tweede volzin WMS);
- komt men er niet uit dan kunnen zowel het bevoegd gezag als de raad zich tot de Landelijke Commissie Geschillen WMS wenden om het geschil voor te leggen (artikel 33 WMS).

In de praktijk betekent dit dat het bevoegd gezag een voorstel formuleert, bijvoorbeeld door dit concept reglement aan de eigen situatie aan te passen. Vervolgens vindt overleg plaats met de raad. Op grond van de uitkomsten van dit overleg wordt het reglement al dan niet bijgesteld en kan het na een tweede overleg worden vastgesteld.

Indien er slechts sprake is van aanvulling en/of wijziging op grond van wetwijzigingen, hoeft het aangepaste statuut/reglement niet ter instemming te worden voorgelegd aan de GMR maar kan ter informatie toegezonden worden.

De links in de tekst van het reglement geven aan dat op dat artikelonderdeel informatie is opgenomen in de Toelichting. Wanneer het document is geopend op de computer kunt u dan meteen naar de toelichting. In een papieren versie hebben de links alleen de functie dat ze aangeven dat er een toelichting is.

artikel 1 onder b

In de gekozen constructie met een Raad van Toezicht en een College van Bestuur vertegenwoordigt het College van Bestuur het bevoegd gezag en is de Raad van Toezicht de interne toezichthouder.

artikel 1 onder j.

Weliswaar is hier een definitie gegeven voor de geleding. Helaas gebruikt de WMS dit woord niet geheel consistent: meestal wordt inderdaad de definitie gehanteerd zoals die in artikel 1 onder k. van de WMS is geformuleerd en zoals die ook hier is gebruikt, maar een aantal malen wordt kennelijk de achterban van de geleding bedoeld. Dit is in de WMS bijvoorbeeld het geval in artikel 7 lid 3 en artikel 22 onder d. Het gevolg daarvan is dat ook in dit reglement een enkele maal het woord geleding wordt gebruikt in de zin van achterban. Uit de context – bijvoorbeeld paragraaf 3, De verkiezing – blijkt dat dan ook.

artikel 3

Het aantal leden bedraagt ten minste vier. (art. 3 lid 2 WMS)

Het aantal leden uit het personeel moet gelijk zijn aan dat uit de ouders. (art. 3 lid 4 WMS)

De aantallen leden en hun herkomst qua school worden in het medezeggenschapsstatuut genoemd. Daar wordt per school of per groep van scholen aangegeven hoeveel personeelsleden of ouders gekozen worden. Wanneer een groep van scholen vertegenwoordigers kiest, verdient het aanbeveling er voor te zorgen dat niet steeds de ene school een personeelslid kiest en de

ander een ouder o.i.d. De medezeggenschapsraden van de groep scholen zullen met elkaar in overleg moeten treden welke school welke vertegenwoordigers 'levert'.

artikel 4 lid 1

conform artikel 3 lid 7 WMS

artikel 4 lid 2

conform artikel 3 lid 8 WMS

artikel 4 lid 4

Dit lid is opgenomen om ongewenste belangenverstrengeling en onduidelijkheid over rollen te voorkomen.

artikel 5 lid 1

De WMS bepaalt niet de termijn van de zittingsduur van een lid van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Bevoegd gezag en de raad kunnen dat zelf in het gemeenschappelijke medezeggenschapsreglement regelen. Bij het kiezen van een termijn kan men met verschillende aspecten rekening houden. Kiest men voor een korte termijn (bijvoorbeeld twee jaar) dan betekent dat, dat de samenstelling van de raad snel kan wijzigen. Nieuwe leden moeten weer ingewerkt en geschoold worden. Uit oogpunt van continuïteit is een korte termijn niet zo attractief. Een lange termijn (vier of vijf jaar) heeft weer als nadeel dat de animo voor het lidmaatschap afneemt. Kandidaten kunnen dat als een te lange termijn ervaren. Ouders, waarvan de kinderen nog maar een beperkt aantal jaren op school zitten, zullen zich wellicht om die reden geen kandidaat stellen.

Een termijn van drie of vier jaar is in de regel een goed compromis.

artikel 5 lid 3

De ervaring leert dat een zekere doorstroming in vertegenwoordigende functies wenselijk is om te voorkomen dat bepaalde personen te lang en te zwaar hun stempel drukken op het functioneren van het orgaan in kwestie. Daarnaast kan het nieuw kandidaten over de streep trekken wanneer duidelijk is dat het lidmaatschap van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad gelimiteerd is in tijd. Om die reden stelt dit artikellid een limiet aan de totale zittingsduur.

Dit betekent bijvoorbeeld ook dat wanneer artikel 14 van toepassing is, de raad goed moet narekenen of de termijn van het totaal aantal jaren niet overschreden wordt.

Volgens de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (31-10-2016, 107381) mag een beperking van het aantal zittingsperiodes voor leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad niet in het reglement worden opgenomen omdat het in strijd is met de WMS. In hoger beroep heeft de Ondernemingskamer in haar uitspraak van 22 februari 2017 geoordeeld dat de WMS een basisregeling betreft, artikel 4 Grondwet in deze zaak niet van toepassing is en dat daarom het toegestaan is om in een (G)MR-reglement het aantal aaneengesloten zittingsperiodes van een individueel lid te beperken.

Overigens is het niet verplicht om een dergelijk aantal aaneengesloten zittingsperiodes in een reglement te beperken.

artikel 8

Het kiesrecht bestaat uit twee elementen:

- Het recht om zelf een stem uit te brengen (het actieve kiesrecht);
- Het recht om in de medezeggenschapsraad gekozen te worden (passieve kiesrecht).

Zowel de ouders als de personeelsleden van de school bezitten het actieve en passieve kiesrecht. Ze kunnen dus zelf de leden van de medezeggenschapsraad stemmen en ook gekozen worden. Aangezien de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad gekozen worden door de leden van de medezeggenschapsraden hebben alleen die laatste een actief kiesrecht m.b.t. de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Het kiesrecht is een fundamenteel recht. In het reglement voor de GMR kan op dat recht geen inbreuk worden gemaakt, tenzij de wetgever dat expliciet toestaat.

Dat heeft de wetgever op één punt gedaan. Het gaat daarbij om de volgende situatie. Artikel 58 van de Wet op het primair onderwijs geeft aan dat een bijzondere school een leerling op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing niet de toelating tot de school kan weigeren, indien binnen redelijke afstand van de woning van die leerling geen openbare school aanwezig is. De ouder van deze leerling heeft - net als andere ouders - het recht zich kandidaat te stellen voor de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. De WMS biedt in artikel 24 lid 4 onder a en lid 5 echter de mogelijkheid om van die ouder een verklaring te vragen, waaruit blijkt dat de ouder de grondslag en doelstellingen van de stichting respecteert. Het stellen van deze eis kan dus alleen opgenomen worden in het reglement van een bijzondere school.

Kiest een bijzondere school voor de mogelijkheid genoemde verklaring verplicht te stellen dan moeten extra artikelliden aan het reglement worden toegevoegd.

2. Ouders van leerlingen die tot de school zijn toegelaten met toepassing van artikel 58, eerste lid van de Wet op het primair onderwijs, of artikel 60, eerste lid, Wet op de expertisecentra, kunnen slechts kandidaat worden gesteld voor verkiezing tot lid van de

gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, indien zij schriftelijk hebben verklaard de grondslag en de doelstelling van de stichting te respecteren.

3. De voorwaarde, bedoeld in het tweede lid, kan slechts worden toegepast, indien zij door of namens het bevoegd gezag voorafgaand aan de toelating aan de betrokkenen bekend is gemaakt.

Hier kan ook een uitbreiding worden gemaakt naar de organisaties voor personeel en ouders.

Artikel 3 lid 9 van de WMS geeft aan:

Kandidaten voor de verkiezing van het deel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel wordt gekozen, kunnen worden gesteld door personeelsleden en door organisaties van personeel. Kandidaten voor de verkiezing van het deel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders wordt gekozen, kunnen worden gesteld door ouders en door organisaties van ouders.

Deze organisaties dienen derhalve ook op de hoogte te zijn van de datum van de verkiezingen van de GMR op de betreffende school. Nagegaan dient te worden bij de diverse (sub)geledingen bij welke organisaties men is aangesloten. Deze worden vervolgens ingelicht en later in de gelegenheid gesteld kandidaten voor te dragen.

artikel 9

Deze lijst zal niet geheel overeenkomen met bijvoorbeeld de lijst van ouders wanneer artikel 8 is uitgebreid. Zie toelichting artikel 8.

In de WMS is de mogelijkheid geboden, dat organisaties van personeel en ouders kandidaten voordragen voor het lidmaatschap van de GMR.

artikel 11 lid 3

Elektronisch stemmen is een mogelijkheid waarbij wel aan twee voorwaarden moet worden voldaan:

- a. Het moet niet mogelijk zijn meer stemmen uit te brengen dan waartoe men gerechtigd is;
- b. Wat men gestemd heeft mag niet zichtbaar zijn.

artikel 12 lid 1

De strekking van dit artikel is de mogelijkheid te bieden dat bij meer kandidaten dan zetels de kiesgerechtigden in de gelegenheid worden gesteld meer stemmen uit te brengen. Een voorbeeld: In de personeelsgeleding zijn twee vacatures en vier kandidaten. De GMR kan besluiten dat iedere kiesgerechtigde één stem uitbrengt en de twee personen die de meeste

stemmen hebben verzameld in de GMR zitting nemen. Maar ook kan de GMR besluiten dat iedere kiesgerechtigde twee stemmen mag uitbrengen, uiteraard op twee verschillende kandidaten, waarbij vervolgens weer de twee personen die de meeste stemmen hebben verzameld in de GMR zitting nemen.

Het verdient aanbeveling op het stembiljet uitdrukkelijk te vermelden hoeveel stemmen iedere kiesgerechtigde persoon maximaal mag uitbrengen en voor welke (sub)geleding. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad om duidelijk aan te geven op welke wijze de stemmen moeten worden uitgebracht.

artikel 12 lid 2

In dit reglement wordt ervan uitgegaan dat stemmen bij volmacht beperkt mogelijk moet zijn. Dat kan slechts gebeuren door een kiesgerechtigde persoon en wel voor ten hoogste één andere kiesgerechtigde persoon. Het is van belang dat deze mogelijkheid bekend is bij belanghebbenden en verstandig om vanuit de organisatie/school een model volmacht op aanvraag beschikbaar te hebben.

artikel 13 lid 1

In plaats van bij gelijke aantallen stemmen het lot te laten beslissen kan men ook vaststellen dat bijvoorbeeld de oudste in jaren wordt geacht gekozen te zijn.

artikel 13 lid 2

Met 'bekendgemaakt' wordt bedoeld dat van alle kandidaten het aantal verkregen stemmen bekendgemaakt wordt, ongeacht of zij al dan niet gekozen zijn. Dit is van belang wanneer de situatie als bedoeld in artikel 14 lid 1 zich zou voordoen. De kennisgeving van de uitslag moet ondertekend zijn namens de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad door de voorzitter en de secretaris.

artikel 15

Bevoegd gezag en GMR voeren in ieder geval met elkaar overleg, indien het bevoegd gezag, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad of een geleding dat expliciet wensen. Het bevoegd gezag overlegt in de regel met de voltallige gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. De WMS biedt de mogelijkheid hiervan af te wijken. Het bevoegd gezag kan ook met de afzonderlijke geledingen overleg voeren. Dat kan alleen gebeuren als aan de volgende twee voorwaarden wordt voldaan:

- de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad moet het initiatief nemen tot dit afzonderlijke overleg;
- ten minste twee derden van de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de meerderheid van de geledingen moeten met het afzonderlijke overleg instemmen.

De WMS schrijft voor - als men van de optie van het afzonderlijke overleg gebruik wil maken - dat men in het reglement bepaalt over welke aangelegenheden het bevoegd gezag met de afzonderlijke geledingen overleg kan voeren.

Het benoemen van die 'aangelegenheden' kan men op twee manieren invullen. Naar eigen inzicht kunnen concrete onderwerpen in het reglement genoemd worden, waarvan de GMR op voorhand van mening is dat het aanbeveling verdient het overleg met de afzonderlijke geledingen te laten plaatsvinden. Het is echter ook denkbaar te volstaan met een algemene clause in het reglement en dan in de praktijk zelf op enig moment te beslissen of het opportuun is afzonderlijk overleg te voeren.

Kiest men vooraf voor concrete onderwerpen dan kan men deze in het tweede lid dit artikel benoemen. Kiest men voor de algemene clause dan kan het tweede lid zoals hier geformuleerd opgenomen worden in het reglement.

Het kan ook zijn, dat de GMR ten principale afziet van de wettelijk mogelijkheid dat het bevoegd gezag afzonderlijk met de geledingen overleg voert. Dan regelt men op dit punt niets in het reglement en vervalt het hier voorgestelde tweede lid.

Ook dient het bevoegd gezag de GMR de gelegenheid moet geven ook buiten aanwezigheid van bijvoorbeeld (college van) bestuur/bovenschools management/directieleden te vergaderen. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 9 februari 2012, 105158.

artikel 15 lid 1

conform artikel 6 lid 1 WMS. Dit overleg is niet vrijblijvend. Van beide partijen mag verwacht worden dat ze het overleg niet uit de weg gaan en bereid zijn een open en reëel overleg te voeren. Zie Landelijke Commissie voor Geschillen WMS 29 oktober 2012, 105532, en 16 oktober 2014, 106236.

artikel 15 lid 2

conform artikel 6 lid 3 WMS

artikel 16

De GMR kan alle zaken bespreken, die (een meerderheid van) de scholen aangaan. Over die zaken kan de GMR ook voorstellen aan het bevoegd gezag voorleggen.

'Alle aangelegenheden, (een meerderheid van) de scholen betreffende' houdt in, dat ook over bepaalde 'gevoelig liggende' zaken gesproken zou kunnen worden, die bijvoorbeeld de privacy van een persoon of de goede naam van (een meerderheid van) de scholen kunnen bedreigen. Iedere GMR zal voor de eigen situatie moeten bepalen, hoever men daarbij wil gaan. In ieder geval dient daarbij de bescherming van de privacy in het oog gehouden te worden, zo nodig ook door gebruikmaking van de bepalingen inzake geheimhouding en besloten vergaderingen. Overigens wordt hier opgemerkt dat de voorstellen van de GMR uiteraard onderwerpen kunnen betreffen waaromtrent in de artikelen 10 tot en met 14 van de WMS een instemmings- of adviesbevoegdheid aan de MR is gegeven. Dat betekent echter niet dat het bevoegd gezag dan met die voorstellen om moet gaan als gold het zo'n 'zware' bevoegdheid. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 30 juni 2010, 104504.

Het bevoegd gezag moet binnen drie maanden gemotiveerd op initiatiefvoorstellen reageren. Vóór het bevoegd gezag die reactie geeft, moet het de GMR in de gelegenheid stellen over dat onderwerp overleg te voeren. Dat overleg vindt in de regel met de voltallige GMR plaats. De WMS biedt de mogelijkheid hiervan af te wijken. Zie verder de toelichting op artikel 15. Wellicht ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat eventuele geschillen voortvloeiend uit besprekingen als bedoeld in dit artikel niet volgens de geschillenregeling van de WMS (art. 32 t/m 37) kunnen worden voorgelegd aan de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, maar dat in dat geval de regeling van artikel 32 van dit reglement van toepassing is.

artikel 17 lid 2

De tweede algemene taak die de (G)MR door de wetgever opgedragen heeft gekregen betreft het tegengaan van discriminatie en de bevordering van gelijke behandeling. Discriminatie wordt hier opgevat als het maken van een ongerechtvaardigd onderscheid op grond van vooroordelen en generalisaties ten aanzien van groepen van personen. Die vooroordelen hebben veelal te maken met geslacht, ras, land van herkomst, godsdienst of levensovertuiging, seksuele geaardheid, leeftijd of handicaps. Zij hebben betrekking op kenmerken van een persoon waarvan hij in het geheel geen afstand kan doen (ras, land van herkomst, leeftijd, handicaps), of die hij alleen kan veranderen of verbloemen met grote schade voor zijn eigen persoonlijkheid en welbevinden (godsdienst, seksuele geaardheid). De basis voor deze opdracht aan de (G)MR wordt

vaak gezien in artikel 1 van de Grondwet: Allen die zich in Nederland bevinden worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

De vraag is of dat helemaal terecht is. De zogeheten grondrechtencatalogus van de artikelen 1 tot en met 23 van de Grondwet is namelijk vooral bedoeld als een opdracht aan de overheid in de bejegening van burgers (verticale werking). Over de mate waarin dit artikel derhalve ook zou moeten werken tussen burgers onderling (horizontale werking) bestaat groot verschil van inzicht bij juristen en politici.

Op grond van nadere wetgeving en (Europese) jurisprudentie is wel duidelijk dat onderscheid in sommige gevallen wel degelijk geoorloofd is. Zo mag een bijzondere school eisen stellen t.a.v. de godsdienst van de medewerkers en (ouders van) leerlingen, en kan door een school waar nagenoeg alleen vrouwen werken best nadrukkelijk onder mannen geworven worden. Ook zijn bepaalde maatregelen om oudere werknemers, of juist beginners te ontlasten lang niet altijd in strijd met het verbod op leeftijdsdiscriminatie.

artikel 18 lid 1

In beginsel is het aan de GMR zelf om te bepalen welke informatie nodig is voor de vervulling van zijn taak (zie LCG WMS 9 juni 2017, 107696).

Aan de informatieplicht van het bevoegd gezag worden hoge eisen gesteld. Wanneer de verstrekte informatie te laat is, of apert onvolledig, kan de GMR niet tot een goede afweging van belangen komen. In een mogelijke geschillenprocedure wordt hier door de geschillencommissie zwaar aan getild. Ook tellen niet alleen argumenten mee, maar ook de mate waarin die argumenten gestaafd worden door feiten uit onderzoek. Zie ook de uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 5 juni 2012, 105237, 25 juni 2012, 105367, 2 augustus 2012, 105501, 12 september 2012, 105529, 4 januari 2013, 105596, 11 juni 2014, 106216, 20 november 2014, 106429.

artikel 18 lid 2 onder b

Het voornaamste gegeven voor de bekostigingsgrondslag is het aantal (gewogen) leerlingen per teldatum.

artikel 18 lid 2 onder f en g

De WMS schrijft voor dat het bevoegd gezag ten minste éénmaal per jaar de GMR schriftelijk informeert over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken per

groep van de in de stichting werkzame personen en de leden van het bevoegd gezag. Hieronder vallen dus ook de bezoldiging en rechtspositionele regelingen van algemene en bovenschoolse directeuren en bezoldigde besturen zoals bijvoorbeeld een college van bestuur.

Om de privacy van de betrokkenen enigszins te waarborgen is in artikel 8 lid 5 van de WMS bepaald dat indien de groep uit minder dan vijf personen bestaat twee of meer functies kunnen worden samengevoegd, zodat wel een groep van ten minste vijf personen ontstaat.

Deze informatie behoeft echter alleen verstrekt te worden bij een bestuur waarbij in de regel ten minste 100 personen werkzaam.

artikel 19

Het is niet nodig iedereen het jaarverslag toe te zenden. Het kan ook via intranet bekend worden gemaakt. Wie het dan wil downloaden kan dat doen.

artikel 20 lid 1

Omdat de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad de wettelijke opdracht heeft openheid en onderling overleg te bevorderen, is in het reglement gekozen voor het principe dat de vergaderingen van de GMR openbaar zijn. De GMR kan besluiten om achter gesloten deuren te vergaderen. In het reglement is aangegeven, dat de GMR daartoe kan besluiten als er over individuen wordt gesproken of het karakter van onderwerp aanleiding vormt de zaak vertrouwelijk te behandelen.

Het zal duidelijk zijn dat waar mogelijk de plicht tot geheimhouding vooraf wordt meegedeeld. Er kunnen zich echter gevallen voordoen waarbij pas tijdens de bespreking blijkt dat geheimhouding m.b.t. het aan de orde zijnde onderwerp verstandig is. Ook dan nog kan de verplichting worden opgelegd. Tenslotte zijn er ook situaties denkbaar waarbij, hoewel expliciete mededeling achterwege blijft, een lid van de GMR zal moeten begrijpen dat de inhoud van het overleg niet verspreid mag worden.

artikelen 21 tot en met 24

In paragraaf 5 van het concept reglement zijn de advies- en instemmingsbevoegdheden van de GMR en de geledingen van die gemeenschappelijke medezeggenschapsraad weergegeven. De bevoegdheden zijn opgenomen overeenkomstig de bepalingen van de WMS. De WMS biedt echter de GMR en het bevoegd gezag de mogelijkheid om in onderling overleg van deze wettelijke verdeling af te wijken. Zij kunnen een andere keuze maken die naar hun inzicht beter aansluit bij de eigen visie op medezeggenschap en op de eigen specifieke situatie.

De volgende opties zijn mogelijk:

- omzetting van een adviesrecht van de raad in een instemmingsrecht;
- omzetting van een instemmingsrecht van de raad in een adviesrecht;
- omzetting van een instemmingsrecht van de personeels- of oudergeleding in een adviesrecht;
- overdracht instemmingsrecht van een personeels- of oudergeleding aan de gehele raad;
- uitbreiding van het aantal medezeggenschapsaangelegenheden onder toekenning van een advies- of instemmingsrecht aan die nieuwe aangelegenheden.

Bij de toepassing van al deze opties gelden de volgende spelregels:

- Zowel de GMR als het bevoegd gezag moeten met de toepassing van één of meer van deze opties instemmen.
- Twee derde van het aantal leden van de GMR moet met toepassing van iedere optie instemmen.
- Iedere optie heeft een geldigheidsduur van ten hoogste twee jaren. Na het verstrijken van die twee jaren vervalt de optie van rechtswege. Willen bevoegd gezag en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad de handhaving van een optie voor weer een periode van twee jaren verlengen dan moeten beiden daartoe vóór het verstrijken van de periode van twee jaren besluiten. Ook dan geldt weer de regel van de meerderheid van twee derde van het aantal leden van de GMR.
- Het is niet mogelijk een geschil aanhangig te maken als geen overeenstemming wordt bereikt over de toepassing van artikel 24 lid 2 Wms

Zie ook artikel 24, lid 2 en 3, artikel 25 lid 2 en artikel 26 Wms.

Aan de zorgvuldigheid bij instemmings- of adviesaanvragen stelt de geschillencommissie hoge eisen. Zie de uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 25 juni 2012, 105367, 12 september 2012, 105529, 4 januari 2013, 105596, en 31 maart 2016, 107108.

Een vraag die zich steeds opdringt is: wanneer is de MR van een school bevoegd en wanneer is dat de GMR. De WMS zegt in artikel 16 lid 1 dat wanneer het gaat om aangelegenheden die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen, de GMR van rechtswege bevoegd is. Het is in dat kader niet van beslissende betekenis of het voorgenomen besluit van het bevoegd gezag voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen zal gelden. 'Gemeenschappelijk belang' veronderstelt dat er sprake is van een schooloverstijgend belang. De MR heeft op dit punt slechts instemmingsrecht indien en voor

zover de op centraal niveau vastgestelde regeling daarvoor ruimte biedt. Ok de aard van het onderwerp kan maken dat de GMR bevoegd is, ook waar het een minderheid van scholen betreft. Zie de uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 7 december 2009, 104312, 8 juni 2011, 104469, 29 mei 2012, 105291, 31 juli 2015, 106715, 26 oktober 2015, 106913 en 13 juli 2017, 107664.

artikel 21

In samenhang met artikel 21 van het reglement MR loopt dit artikel parallel met artikel 10 van de WMS.

artikel 21 onder a

Het stichtings(jaar)plan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen (een meerderheid van) de scholen wordt gevoerd en omvat in ieder geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Het stichtingsplan omvat mede het beleid ten aanzien van de aanvaarding van sponsorgelden. Een en ander is geregeld in artikel 12 WPO.

artikel 21 onder b

Het stichtingsreglement betreft een reglement waarin spelregels voor de goede gang van zaken in de stichting en voor de verschillende daarin functionerende personen en groepen zijn vastgelegd.

artikel 21 onder c

Bij veiligheid, welzijn en gezondheid kan gedacht worden aan:

- Veiligheidsbeleid: de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen;
- de regels omtrent roken in en rond de scholen;
- regels i.v.m. brandpreventie/calamiteiten;
- regels i.v.m. EHBO;
- internetfilters tegen porno, geweld en 'foute'(denk)beelden;
- pestprotocollen en mogelijkheden tot sociale vaardigheidstrainingen;
- een klokkenluidersregeling*.

Het opstellen van veiligheidsbeleid is een verplichting die voortvloeit uit de artikelen 4c WPO.

- * Op 1 juli 2016 is de wet op het Huis van de Klokkenluiders in werking getreden. Dit betekent dat vanaf 1 juli 2016 een werkgever met 50 of meer medewerkers een klokkenluidersregeling dient te hebben. Hierin staat hoe de werkgever omgaat met meldingen van een vermoeden van een misstand.

De Wet op de Ondernemingsraden (WOR) geeft in artikel 27 lid 1 letter m de ondernemingsraad instemmingsrecht op de klokkenluidersregeling. In de WMS is hierover niets opgenomen. Wel zegt de WMS in art. 24 lid 3: in het reglement kan tevens worden geregeld dat door het bevoegd gezag te nemen besluiten met betrekking tot nader in het reglement te omschrijven aangelegenheden die niet reeds in de wet worden genoemd, instemming dan wel advies behoeven als bedoeld in de artikelen 10, 11, 12, 13 of 14. (voorbeeldtekst: een procedure voor het omgaan met het melden van een vermoeden van een misstand, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet voor klokkenluiders.)

Per bevoegd gezag (met 50 of meer medewerkers) dient er een klokkenluidersregeling te worden vastgelegd. Dit kan een regeling zijn die alleen op de medewerkers is gericht (modelregeling HvK) of een regeling, zoals de model klokkenluidersregeling - september 2016 (zie in documentencentrum van Tobias), die ook open staat voor ouders/verzorgers van leerlingen. De keuze kan worden gemaakt samen met de GMR.

Het bevoegd gezag kan, afhankelijk van de gekozen klokkenluidersregeling, een instemmingsrecht toekennen aan de personeelsgeleding of aan de gehele GMR, vergelijkbaar met de WMS-bepaling over het klachtrecht (art. 10 sub g). Dit moet dan in het gemeenschappelijk medezeggenschapsreglement worden vastgelegd (art. 24 lid 3 WMS).

Een instemmingsbevoegdheid voor het vaststellen van de klokkenluidersregeling wordt ook wel als een recht gezien op basis van dit artikelonderdeel.

Indien het bevoegd gezag geen instemmingsrecht toekent, ligt het voor de hand de GMR te informeren over het beleid.

artikel 21 onder d

In ronde woorden gaat het hier over sponsoring en reclame-uitingen binnen de stichting/scholen. Hierover is een aantal jaren geleden een convenant gesloten tussen het Ministerie van OCW, de werkgevers- en werknemersorganisaties, de ouderorganisaties, het Laks, de Consumentenbond, en de Groep Educatieve Uitgeverijen (Stc. 2009, 44, 5 maart 2009).

artikel 21 onder e

Schoolbesturen in het primair onderwijs zijn wettelijk verplicht een klachtenregeling te hebben. Het gaat hierbij om klachten van ouders en personeelsleden over gedragingen en beslissingen of het nalaten daarvan van het bevoegd en het personeel. De landelijke onderwijsorganisaties hebben één algemene klachtenregeling voor het primair en voortgezet onderwijs uitgebracht. In deze regeling is gekozen voor een bredere kring van mogelijke klagers dan de wettelijke regeling aangeeft. Naast ouders en personeel kan een ieder die deel uitmaakt(e) van de schoolgemeenschap klachten indienen over gedragingen en beslissingen of het nalaten daarvan door personen die deel uitmaken van die schoolgemeenschap.

artikel 21 onder f

Dit is een belangrijke aangelegenheid, waarbij de regeling van de gevolgen van de overdracht of fusie voor personeel, ouders en leerlingen eerst goed in kaart worden gebracht en (per geleding) aan instemming worden onderworpen.

Wanneer bij een voorgenomen fusie – ook binnen het zelfde bevoegd gezag – de wettelijk voorgeschreven fusie-effectrapportage ontbreekt kan de (G)MR niet tot een goede afweging komen. Zie de uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 25 april 2012, 105281, 4 januari 2013, 105596, 28 maart 2013, 015648 en 9 juli 2013, 105783. Ook voor het overige is een zorgvuldige procedure van het grootste belang (zie LCG WMS 1 mei 2017, 107558). De vraag of ook een intentieverklaring tot fusie of overdracht ter instemming moet worden voorgelegd zou bevestigend beantwoord kunnen worden: het artikelonderdeel betreft niet alleen het besluit tot fusie of overdracht als zodanig, maar ook vaststelling of wijziging van het beleid ter zake. Een intentiebesluit is een besluit dat betrekking heeft op 'het beleid ter zake'.

artikel 22

Dit artikel loopt parallel met artikel 11 van de WMS.

Het betreft hier belangrijke aangelegenheden die vaak ingrijpende consequenties hebben voor het personeel, de ouders en de leerlingen, vooral waar het gaat om fusie van scholen. Er is daarom gekozen voor een zorgvuldige procedure van besluitvorming, die optimaal recht doet aan enerzijds de verantwoordelijkheid en handelingsruimte van het bevoegd gezag en anderzijds recht doet aan de invulling van medezeggenschap van personeel en ouders.

Het woord 'vooraf' in de aanhef van dit artikel betekent dat de adviesaanvraag de GMR bereikt vóór het bevoegd gezag een besluit neemt, en op zodanig tijdstip dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming (artikel 17 onder a Wms). Dat houdt echter niet in dat het bevoegd gezag elke handeling die zou kunnen dienen ter voorbereiding van het besluit zou

moeten opschorten tot de GMR een advies heeft gegeven. Zie ook Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 15 april 2013, 105633.

Ook voor het overige is het goed de bepalingen van artikel 17 Wms in acht te nemen. Zie Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 31 maart 2016, 107108; 5 juli 2017, 107643.

artikel 22 onder a

De aangelegenheid hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid ... enz. gaat vooraf aan het feitelijk vaststellen van de begroting van de stichting. In de begroting is sprake van de bestemming in 'cijfertjes', nadat eerder een aantal beleidskeuzes is gemaakt. Daarom gaat het met name bij de aangelegenheid hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid... enz.,

Hierbij zijn in elk geval de volgende elementen aan de orde:

- een duidelijk overzicht van beschikbare gelden/inkomsten (van overheid, derden en eventuele eigen gelden) en van eerder gemaakte reserveringen;
- op welke beleidsuitgangspunten (onderwijskundig, personeels/formatiebeleid, materieel beheer) zal de begroting worden gebaseerd;
- wat is globaal de financiële vertaling daarvan en ten behoeve van welke doelen (bijv. afschrijving inventaris, onderhoud, seniorenbeleid, nascholing, bepaalde onderwijskundige projecten, leermiddelen enz.);
- in hoeverre en waarom is er sprake van wijziging in uitgangspunten ten opzichte van voorafgaand meerjarig financieel beleid;
- wat is de verhouding tussen de bestemming personeel en materieel;
- wat is de verdeling over sectoren, opleidingen, afdelingen of locaties;
- is er sprake van de noodzaak van extra of in minder mate sparen/reserveren dan in voorgaande jaren of juist van gebruikmaking van eerdere reserveringen.

Op grond van artikel 18 lid 2 kan de GMR aanspraak maken op een adequate informatievoorziening over zowel de inkomstenkant als de beoogde uitgavenkant.

De GMR ontvangt de uiteindelijk vastgestelde begroting ter informatie om desgewenst te kunnen beoordelen of de besluiten met betrekking tot 'de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid' daarmee in overeenstemming zijn.

In de jurisprudentie is hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid geen eenduidig begrip. Enerzijds stelt de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS vast dat het niet om kleinigheden zoals de scholing van een leerkracht gaat (LCG WMS 28 oktober 2008, 08.017), maar anderzijds vindt de commissie dat ook een post van € 30.000 die in de meerjarenbegroting is opgenomen om die reden tot de hoofdlijnen van het financieel beleid behoort (LCG WMS 22 augustus 2016, 107249).

artikel 22 onder b

Bij de verdeling van de middelen over de scholen kunnen verschillende systematieken worden toegepast. Er kan voor gekozen worden dat elke school krijgt wat volgens het ministerie voor die school bedoeld is en vervolgens wordt er een percentage voor het centrale gedeelte afgedragen. Ook kan gekozen worden voor een allocatiesystematiek waarbij in principe alle gelden op één plek binnenkomen en verdeeld worden over de scholen op grond van andere criteria. Natuurlijk speelt allereerst de omvang van de school een rol, maar er kan ook gewerkt worden met vaste voeten, bepaalde voorzieningen op grond van de personeelssamenstelling o.i.d.

artikel 22 onder c

Beëindiging van de werkzaamheden van de stichting houdt in een opheffing van de organisatie zonder meer, d.w.z. zonder een daarmee samenhangende samenvoeging met één of meer andere organisaties of scholen. Per 1 januari 2018 is het overigens verplicht dat vóór een besluit te nemen over beëindiging (van de school/scholen) de ouders worden geraadpleegd (artikel 15 lid 3 WMS).

Bij belangrijke inkrimping of uitbreiding van de werkzaamheden van de organisatie kan gedacht worden aan het afstoten of toevoegen van een afdeling, het ontplooiën van contractactiviteiten of het toevoegen of afstoten van werkzaamheden zoals kinderopvang.

artikel 22 onder d

Onder duurzame samenwerking met een andere instelling/een ander bevoegd gezag kan gedacht worden aan:

- de betrekkingen met een schooladviesdienst, één van de LPC's, een PABO of lerarenopleiding, het CITO;
- de samenwerking met cultuur-, sport- of welzijnsinstellingen;
- een samenwerkingsverband tussen scholen (gemeenschap van scholen);
- samenwerkingsverbanden tussen verschillende bevoegde gezagsorganen, bijvoorbeeld in het kader van 'Passend Onderwijs', de vorming van een coöperatie of federatie of de samenwerking in de beroepskolom.

artikel 22 onder e

Hier worden projecten en experimenten bedoeld die een ingrijpende werking kunnen hebben voor het onderwijs, de organisatie en de rechtspositie, zoals een pilot ter voorbereiding van de

overstap naar een volkomen ander onderwijskundig concept, of de deelname aan een landelijk project, waarvoor bijvoorbeeld extra personeel moet worden aangetrokken.

Het woord "deelneming" doet veronderstellen dat een bevoegd gezag (of school/scholen) aansluiting zoekt bij een project of experiment dat buiten de eigen organisatie wordt opgestart of uitgevoerd. Een intern project of experiment valt dus niet meteen onder dit artikelonderdeel. Zie ook Landelijke Commissie voor Geschillen WMS 19 juni 2014, 106194.

artikel 22 onder f

Vaststelling/wijziging van beleid met betrekking tot de organisatie kan bijv. inhouden:

- wijziging belangrijke overlegstructuren (vakgroepen, middenmanagement);
- het invoeren van meerschoolse directeuren/directies.

Een actueel probleem is de omzetting van een organisatie met een (vrijwilligers-)bestuur en een directie naar een raad van toezicht met een (professioneel) college van bestuur. Voor die operatie zijn nieuwe documenten nodig: een reglement voor de raad van toezicht, een reglement voor het college van bestuur, profielschetsen. Daarnaast vinden wijzigingen plaats in de statuten van de vereniging of stichting en het managementstatuut. De Commissie voor geschillen medezeggenschap van het protestants christelijk onderwijs heeft desgevraagd uitgesproken dat college van bestuur en raad van toezicht geen organen zijn die vallen onder de definitie van schoolleiding, en dat de documenten die op deze organen betrekking hebben niet de organisatie van de school betreffen, maar de rechtspersoon die de school in stand houdt. Dat het bevoegd gezag deze documenten aan de GMR voorlegt voor een reactie is heel verstandig, maar het adviesrecht van de GMR gaat alleen over het managementstatuut. Zie ook de uitspraak van de Commissie voor geschillen medezeggenschap van het protestants christelijk onderwijs, 2 februari 2006, 271-05.

artikel 22 onder g

Dit kan bijvoorbeeld inhouden de vraag of een sollicitant die de grondslag niet onderschrijft toch benoemd kan worden en onder welke voorwaarden. Dit is een belangrijk punt omdat, wanneer hiervoor geen duidelijk beleid is geformuleerd, of de school inconsistent is in de uitvoering er van, dit kan leiden tot geschillen voor de College voor de rechten van de mens.

Het is niet ondenkbaar dat dit beleid ook statutair is vastgelegd. Wijziging zal dan ook impliceren dat de statuten moeten worden aangepast.

---

artikel 22 onder h

Dit is een van de weinige keren dat de GMR zich uitspreekt over personen in plaats van over regelingen of over voorgenomen beleid. Onder personeel belast met managementtaken voor meer dan één school wordt in dit verband mede verstaan bovenschools management ad interim of op detacheringbasis. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 3 juli 2008, LGC WMS 08.011, 17 november 2009 (104268), 29 juni 2011, 104917, 12 juni 2012, 105346 en 2 juli 2015, 106794.

Van deze bevoegdheid kan geen gebruik gemaakt worden bij het vrijwillig ontslag van een 'bovenschools manager' of als hij op eigen verzoek binnen hetzelfde bevoegd gezag bij een andere school/andere scholen tewerkgesteld wordt. Zie de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 12 juni 2012, 105346. Wanneer echter een 'bovenschools manager' ontslag neemt op basis van een zogeheten vaststellingsovereenkomst – hij en het bevoegd gezag spreken af dat hij onder bepaalde voorwaarden vertrekt, meestal op grond van ernstig verstoorde verhoudingen – kan niet gezegd worden dat er sprake is van vrijwillig ontslag, en geldt ook de adviesbevoegdheid van de raad. Zie de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 19 augustus 2013, 105768. Voor een besluit van het bevoegd gezag tot schorsing – en dat zal ook meestal tegen de wil van de directeur zijn – hoeft de GMR niet in de gelegenheid gesteld te worden een advies uit te brengen: het is noch benoeming noch ontslag. Zie LCG WMS 9 juni 2017, 107696.

Wanneer er goede redenen zijn om een bepaalde persoon op een directiepost te benoemen en daarom het bevoegd gezag niet voornemens is een sollicitatieronde te openen is het toch verplicht de raad om een advies te vragen, in elk geval over de randvoorwaarden waaronder de benoeming plaats zou moeten/kunnen vinden. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 5 november 2010, 104525 (benoeming boventallig lid van de algemene directie tot directeur van een school).

De adviesbevoegdheid van de GMR m.b.t. aanstelling of ontslag van bovenschools management levert nog al eens problemen op. Vaak wordt er voor gekozen een sollicitatiecommissie in te stellen. Deze commissie komt met een voorstel voor het bevoegd gezag, en vervolgens neemt het bevoegd gezag dat voorstel over – of niet.

Om met het laatste te beginnen: wanneer het bevoegd gezag besluit niet te benoemen heeft de GMR geen bevoegdheid t.a.v. dat besluit. Er wordt niemand benoemd/aangesteld en er wordt niemand ontslagen. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 29 juni 2011, 104917

Bij het werk van de sollicitatiecommissie is vaak de GMR op een of andere manier betrokken. Soms neemt iemand uit de GMR zitting in de commissie, soms neemt iemand op voordracht van de GMR zitting. Het is belangrijk de status van de betrokkene en zijn contacten met (de rest van) de GMR dan goed af te spreken. De meest zuivere route is in elk geval dat de GMR pas een adviesbevoegdheid heeft nadat de sollicitatiecommissie een kandidaat heeft voorgedragen en het bevoegd gezag een concreet voorstel tot benoeming/aanstelling heeft gedaan. Tijdens de sollicitatieprocedure dient de GMR zich dan ook te onthouden van bemoeienis hiermee. De leden van de commissie zitten er – ook als zij vanuit, namens of op voordracht van de GMR benoemd zijn – zonder last of ruggespraak. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 13 oktober 2008, LGC WMS 08.019 en 12 juni 2012, 105346.

artikel 22 onder i

Bij de aanstelling (benoeming) en het ontslag van leden van het bestuur betreft het, volgens de antwoorden van de minister op vragen vanuit de Eerste Kamer, uitvoerende bestuursleden, los van de vraag of zij bezoldiging ontvangen. Het ligt voor de hand dat de adviesaanvraag afkomstig is van het orgaan dat deze bestuurders benoemt, als regel het toezichthoudend orgaan.

Verder lijkt het aannemelijk dat de reeds ontwikkelde jurisprudentie met betrekking tot aanstelling en ontslag van leden van de schoolleiding van overeenkomstige toepassing zal zijn (zie de toelichting op artikel 22 onder h).

artikel 22 onder j

De mate waarin men concreet moet worden bij het beschrijven van de taakverdeling binnen het bestuur/bovenschools management is niet geheel vast te stellen. Eerder moet gedacht worden aan een verdeling van de portefeuilles (onderwijs, personeel, materieel). Voor het woord managementstatuut worden binnen de diverse organisaties ook andere benamingen gebruikt, zoals directiestatuut, managementreglement, bestuursreglement e.d. Als dit zo is, is het verstandig de terminologie door dit document heen en ook in andere documenten consistent te hanteren.

Dit artikelonderdeel is ook van toepassing wanneer bijvoorbeeld een adjunct-algemeen directeur benoemd wordt tot algemeen directeur, terwijl de post die de betrokkene verlaat niet meer wordt ingevuld. Het kan niet anders of de taakverdeling (tussen de leden) van de leiding verandert daardoor. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 19 oktober 2009 (104227).

artikel 22 onder k

De centrale dienst is geregeld in de artikelen 68 WPO. In een centrale dienst kunnen gezamenlijk die werkzaamheden worden ondergebracht die niet behoren tot de kerntaken van de school, dit zijn de niet-lesgevende taken. Dit betekent in de praktijk dat de taken behorend bij het onderwijsondersteunend personeel, met name de administratie en de schoonmaak, zich lenen voor bundeling in een centrale dienst. De wettelijke regeling voor de centrale diensten omvat het volgende:

- een of meer schoolbesturen richten een centrale dienst op ten behoeve van meerdere samenwerkende scholen;
- de centrale dienst vormt een zelfstandige rechtspersoon;
- er komt een specifieke taakomschrijving voor de centrale dienst, waarbij het uitgangspunt is dat de dienst, op niet-commerciële basis niet-lesgevende taken voor de scholen verricht
- het bestaan van de rechtspersoon wordt aan de minister gemeld.

Artikel 22 onder m

Een eigenaardigheid in de wetgeving is dat hier een adviesbevoegdheid wordt toegekend m.b.t. een door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan en de leden van het bestuur, terwijl als regel dat toezichthoudend orgaan – dat dus niet het bevoegd gezag is – zelf de eigen competentieprofielen en die van de leden van het bestuur vaststelt. We mogen dus aannemen dat het dan ook het toezichthoudend orgaan is dat de adviesaanvraag bij de raad neerlegt.

Het betreft, blijkens de antwoorden van de minister op vragen vanuit de Eerste Kamer, uitvoerende bestuursleden, los van de vraag of zij bezoldiging ontvangen.

artikel 22a lid 1

Deze bevoegdheid is niet opgenomen in de WMS, maar in de WPO (artikel 17a lid 2).

artikel 22a lid 2

Deze verplichting is niet opgenomen in de WMS, maar in de WPO (artikel 17c lid 3). Het ligt voor de hand dat dit overleg niet zozeer een onderhandeling is, maar meer gericht is op informatie-uitwisseling. Daarmee wordt bewerkstelligd dat het toezichthoudend orgaan zijn informatie over het reilen en zeilen van de organisatie uit meer bronnen kan verzamelen dan alleen die het bestuur het ter beschikking stelt.

artikel 22a lid 3

Dit artikellid is in de WMS terug te vinden in artikel 10 lid 2.

artikel 23

Dit artikel loopt parallel met artikel 12 van de WMS.

Voor de duidelijkheid wordt hier opgemerkt dat bezoldigde bestuurders in het kader van de WMS niet tot het personeel gerekend worden. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 30 november 2009, 104240.

artikel 23 onder a

Omdat de aangelegenheden waarnaar hier verwezen wordt ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor het personeel is in de wet vastgelegd dat voor de regeling van de gevolgen van deze besluiten de personeelsgeleding een instemmingsbevoegdheid heeft. Het ligt voor de hand dat het bevoegd gezag een plan over die onderwerpen aanbiedt inclusief een voorstel voor de regeling van de gevolgen daarvan voor het personeel.

Het kan gebeuren dat de regeling van de gevolgen van het besluit voor het personeel nog niet geheel bekend is of kan zijn op het moment van de adviesaanvraag. Dan kan volstaan worden met een globale aanduiding van de gevolgen en de regeling die het bevoegd gezag voor ogen staat. Zie Landelijke Commissie voor Geschillen WMS 10 juni 2013, 105764.

artikel 23 onder b

De samenstelling van de formatie wordt jaarlijks ten behoeve van het volgende schooljaar voor 1 april (of voor 1 februari bij gedwongen ontslag in het bijzonder onderwijs, CAO PO 2016 artikel 10.3 lid 1 sub c) vastgesteld en hierin is beschreven, op welke wijze de gelden beschikbaar voor formatie worden besteed. De mate waarin het formatieplan allerlei details bevat kan verschillen. In het algemeen komt er wel in naar voren hoeveel fte's worden uitgegeven aan respectievelijk directie, onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel. De mate van detaillering van het formatieplan in zijn uitsplitsing naar scholen kan verschillen. Duidelijk is dat waar de directie van de afzonderlijke scholen zeggenschap hebben over hun eigen formatie de GMR daarover niets kan zeggen. De GMR bespreekt alleen die aspecten van de formatie waarover op bovenschools niveau beslist wordt.

Het formatieplan hangt logischerwijze samen met andere plannen en beleidsonderdelen. De samenhang met het taakbeleid is evident. Zie Landelijke Commissie voor Geschillen WMS 15 juli 2014, 106249.

Ook een tussentijdse tijdelijke wijziging in de formatie kan aan de instemmingsbevoegdheid van de personeelsgeleding onderworpen zijn. Zie Landelijke Commissie voor Geschillen WMS 2 juli 2015, 106794.

artikel 23 onder c

Hierbij kan gedacht worden aan:

- de keuze van te volgen cursussen;
- de keuze van de deelnemers;
- de wijze van tegemoetkoming in kosten en tijd en een eventuele terugbetalingsregeling;
- de frequentie van cursusdeelname per jaar.

Overigens kan ook gedacht worden aan andere vormen van deskundigheidsbevordering, zoals intervisie. De gesprekkencyclus speelt hierbij een belangrijke rol.

De cao bevat ook regels m.b.t. de nascholing en deskundigheidsbevordering (CAO-PO 2016-2017, hoofdstuk 9).

artikel 23 onder d

Een werkreglement wordt ook vaak een werkinstructie genoemd. Elementen daarin kunnen zijn:

- orde en toezicht;
- dagelijkse gang van zaken;
- vaststellen van tijden van aanwezigheid;
- pleinwacht/pauze;

In het algemeen wordt een werkreglement slechts voor het OOP opgesteld.

Sommige scholen of groepen scholen verspreiden onder het personeel een zogeheten personeelsboekje. Afhankelijk van de inhoud kan dat ook worden aangemerkt als werkreglement. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 2 juli 2008, LCG WMS 08.004.

artikel 23 onder e

Hoewel de cao een uitvoerige verlofregeling geeft kan het zijn dat het bevoegd gezag daarnaast nog een eigen verlofregeling wil instellen (artikel 8.7 e.v. CAO-PO 2016-2017). Daar zal bijvoorbeeld in kunnen staan in welke periode opname wel of niet is toegestaan, en welke procedure het personeelslid moet volgen om hiervan gebruik te maken.

Let wel: een verlofregeling voor het personeel is niet hetzelfde als de vakantieregeling voor de leerlingen.

artikel 23 onder f

Op grond van de Arbeidstijdenwet is deze aangelegenheid in de WMS opgenomen. Onder deze aangelegenheid wordt bijvoorbeeld verstaan, de tijden waarop (onderscheiden) personeel(categorieën) (in de school) kan worden ingezet voor het verrichten van werkzaamheden, en pauzetijden.

artikel 23 onder g

De toekenning van salarissen is meestal geregeld in de CAO. Daar staat genoemd op welk salaris iemand aanspraak kan maken bijvoorbeeld bij indiensttreding. Toelagen zijn (tijdelijke) ophogingen van het salaris, al dan niet pensioen dragend, in verband met bijvoorbeeld de uitvoering van extra taken gedurende een bepaalde tijd – wel te onderscheiden van prestatiebeloning! – of schaarste op de arbeidsmarkt. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 8 juni 2010 (104469).

Het onderscheid tussen toekenning van een toelage als beleid of als ad hoc beslissing is echter flinterdun. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 7 december 2010, 104642

Gratificaties zijn eenmalige betalingen, meestal in verband met een jubileum: een rond aantal jaren in dienst van de werkgever en diens rechtsvoorgangers, een huwelijksjubileum o.i.d.

artikel 23 onder h

Hierbij valt te denken aan besluiten van algemene gelding m.b.t.:

- het geven van vakonderwijs door vakleerkrachten of door groepsleerkrachten;
- wijze van inzet leraren bij buitenschoolse activiteiten;
- de mate waarin wordt gekozen voor maximale omvang van de lesgevende taak, mede in verband met het omgaan met de normjaartaak (binnen de marges die bijvoorbeeld de CAO-PO aangeeft);
- de keuze welke niet-lesgevende taken in mindering worden gebracht op de maximale omvang van de lesgevende taak.

Taakbeleid is echter ook een onderdeel van cao-bepalingen, waarin is afgesproken dat de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad op schoolniveau instemmingrecht heeft op het werkverdelingsplan. Dat kan tot spanningen leiden. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 25 maart 2010, 104437.

Voor de relatie tussen taakbeleid en financiën, zie Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 11 juni 2015, 106695.

Zie ook hierboven de toelichting op artikel 23 onder b.

artikel 23 onder i

Bij personeelsbeoordeling gaat het om de wijze waarop 'gemeten' wordt hoe men zijn werk doet. Dit vergt een goede doordenking van de relatie tussen functiebeschrijvingen, competenties en beoordeling. Zie de bepalingen in de cao's en de daaraan verbonden instemmingsrechten van de (G)MR. Voor functiebeloning als zodanig is er niet veel keus: bij een bepaalde functie hoort een beschrijving, en op basis van de beschrijving wordt bijvoorbeeld met behulp van FUWA-PO een waardering vastgesteld, die maatgevend is voor de functiebeloning.

Functiedifferentiatie betekent dat er van bepaalde functies verschillende varianten bestaan. Uit de beschrijvingen wordt zichtbaar wanneer men voor welke variant in aanmerking komt. Zo kunnen er reeksen gemaakt worden van docentfuncties (LA-LD), administratieve functies, en onderwijsassisterende functies. In het functiebouwwerk van de school of organisatie wordt duidelijk welke functies binnen de organisatie 'beschikbaar' zijn.

Daarbij is het van belang dat in de presentatie van het beleid m.b.t. beoordeling melding gemaakt wordt van de aspecten van het functioneren die aan de beoordeling worden onderworpen, de instrumenten waarmee kennis omtrent die aspecten door de leidinggevende verworven wordt, en wat bij de beoordeling het onderlinge gewicht is van de informatie die met behulp van de voorgestelde instrumenten verzameld is. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 6 mei 2008, LGC WMS 08.001.

artikel 23 onder j

Het gaat hier om het beleid t.a.v. de overdracht van bekostiging naar andere instellingen, die bijvoorbeeld een deel van de leerlingenzorg voor hun rekening nemen. Dit kan gevolgen hebben in de personele en formatieve sfeer. Of deze overdracht plaatsvindt zal blijken uit de begroting en het financiële jaarverslag.

Artikel 23 onder k

Artikel 12 lid 1 onder k WMS is gelijkloidend aan de bepaling uit de Wet op de Ondernemingsraden (artikel 27 lid 1 onder d WOR). Uit de wetsgeschiedenis bij die wet blijkt dat instemming van de ondernemingsraad met betrekking tot regelingen op Arbo-gebied alleen vereist is indien de daarop betrekking hebbende wetten en besluiten (Arbo-wet, Arbo-besluiten, Arbo-regelingen) de ondernemer nog enige invullingsruimte laten. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als er een keuze voor een bepaalde Arbodienst wordt gemaakt. De Minister van Sociale Zaken heeft uitdrukkelijk gezegd dat de aanwijzing van een Arbodienst onder het instemmingsrecht van artikel 27 lid 1 onder d WOR valt.

Eén van de zaken waarbij beleidsruimte is gelaten voor het bevoegd gezag betreft de keuze van de arbodienst waarbij het is aangesloten. Een contract met een arbodienst heeft meestal een beperkte looptijd. Daarna heeft het bevoegd gezag opnieuw de keuze, hetzij om met dezelfde arbodienst verder te gaan, hetzij een andere te kiezen. Om die reden valt het besluit om het contract met de arbodienst (onder dezelfde voorwaarden) te verlengen onder de aangelegenheid van artikel 12 lid 1 onder k WMS. Zie verder de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 19 mei 2010 (104485).

artikel 23 onder m

De Wet Bescherming Persoonsgegevens stelt de houder van een registratie van persoonsgegevens verplicht te regelen wie toegang heeft tot bepaalde gegevens, wie gegevens mag invoeren of muteren, hoe gegevens zijn opgeslagen e.d. Ook kan geregeld worden onder welke omstandigheden gegevens (onverplicht) aan derden ter beschikking kunnen worden gesteld.

Hierbij kan worden opgemerkt dat de wetgever hoge eisen stelt aan de systemen die bij registraties gebruikt worden, ook als de gegevens via 'the cloud' bewaard worden. Datalekken is dan zeer wel mogelijk als de beveiliging van dit soort systemen ontoereikend is. De houder van de registratie, i.c. het bevoegd gezag kan dan worden aangesproken op mogelijke schade, of beboet worden.

Een concept privacyreglement voor de verwerking van de gegevens van het personeel dient dus ter instemming worden voorgelegd aan de personeelsgeleding.

artikel 23 onder n

Het kan nodig geacht worden aanwezigheid te controleren door bijvoorbeeld een pasjessysteem. Daarnaast gaat dit item ook over de controle over de websites die vanaf de werkplek worden bekeken, de mails die worden verstuurd, de telefoongesprekken die worden gevoerd e.d. De vaststelling of wijziging van een elektronische informatie- en communicatiemiddelen (EIC)-regeling voor personeel, waarin ook afspraken rond social media zijn opgenomen, valt onder dit artikelonderdeel.

artikel 23 onder o

Hier is de vraag aan de orde welke eisen, los van de grondslag van de school bijvoorbeeld aan sollicitanten worden gesteld (orthopedagogische diploma's, bereidheid tot bepaalde nascholing, aantoonbare attitude voor het onderwijskundige concept van de school e.d.). Voor zover de eisen wel verband houden met de grondslag is er sprake van een adviesrecht voor de hele GMR.

artikel 23 onder q

Dit wordt geregeld in het medezeggenschapsstatuut. De cao's bevatten bepalingen over faciliteiten voor de personeelsleden in medezeggenschapsorganen en aan medezeggenschapsorganen: artikel 13.3 en bijlage A 11 CAO-PO 2016-2017.

artikel 24

Dit artikel loopt parallel met artikel 13 van de WMS.

artikel 24 onder a

Aangezien de aangelegenheden waarnaar hier verwezen wordt ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor ouders en leerlingen is in de wet vastgelegd dat voor de regeling van de gevolgen van deze besluiten de oudergeleding een instemmingsbevoegdheid heeft. Het ligt voor de hand dat het bevoegd gezag een plan over die onderwerpen aanbiedt inclusief een voorstel voor de regeling van de gevolgen daarvan voor ouders en leerlingen.

Het kan gebeuren dat de regeling van de gevolgen van het besluit voor ouders en leerlingen nog niet geheel bekend is of kan zijn op het moment van de adviesaanvraag. Dan kan volstaan worden met een globale aanduiding van de gevolgen en de regeling die het bevoegd gezag voor ogen staat. Zie Landelijke Commissie voor Geschillen WMS 10 juni 2013, 105764.

artikel 24 onder b

Veelal zal het hier gaan om de verandering van de grondslag van de stichting, waarvan de scholen uitgaan. Omdat het dan een statutenwijziging betreft van de rechtspersoon heeft uiteindelijk het stichtingsbestuur het laatste woord.

Per 1 januari 2018 is het overigens verplicht dat de ouders worden geraadpleegd over de verandering van de grondslag (van de school/scholen) volgens artikel 15 lid 3 WMS.

artikel 24 onder c

De Wet Bescherming Persoonsgegevens stelt de houder van een registratie van persoonsgegevens verplicht te regelen wie toegang heeft tot bepaalde gegevens, wie gegevens mag invoeren of muteren, hoe gegevens zijn opgeslagen e.d. Ook kan geregeld worden onder welke omstandigheden gegevens (onverplicht) aan derden ter beschikking kunnen worden gesteld. Hierbij kan worden opgemerkt dat de wetgever hoge eisen stelt aan de systemen die bij registraties gebruikt worden, ook als de gegevens via 'the cloud' bewaard worden. Datalekken is dan zeer wel mogelijk als de beveiliging van dit soort systemen ontoereikend is. De houder van

de registratie, i.c. het bevoegd gezag kan dan worden aangesproken op mogelijke schade, of beboet worden.

Een concept privacyreglement verwerking leerlinggegevens dient op grond van dit artikelonderdeel ter instemming voorgelegd te worden aan de oudergeleding.

artikel 25 onder b

De GMR is niet de plaats om te spreken over (het functioneren van) individuen. Vooral het beleid moet ter sprake komen.

artikel 25 onder d

Wanneer er meerdere scholen onder één bevoegd gezag staan is de instelling van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) verplicht. Om te bepalen welke medezeggenschapsorgaan bevoegd is een bepaalde aangelegenheid te bespreken kan eenvoudig de regel gevolgd worden: medezeggenschap volgt zeggenschap. De zaken die op het niveau van de stichting worden besloten en van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor een meerderheid van de scholen, worden dus door de GMR besproken. De zaken die door de individuele schooldirectie kunnen worden besloten worden door de MR besproken. Dat kan betekenen dat sommige zaken op twee niveaus aan de orde komen. Bijvoorbeeld: centraal wordt besproken binnen welke kaders beloningsbeleid kan worden vormgegeven, maar de directies van de scholen zijn bevoegd daar eigen accenten in te leggen op schoolniveau. De kaders worden dan in de GMR besproken, de schoolspecifieke invulling is onderwerp van bespreking in de MR. Op deze regel is echter een uitzondering mogelijk wanneer bepaalde besluiten krachtens een bevoegdhedenverdeling centraal moeten worden genomen, maar zij betrekking hebben op slechts één of een minderheid van de scholen onder het bevoegd gezag. Zie de uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 3 juli 2007, G749, 2 oktober 2009, 104139 en 7 december 2009, 104312. Zie ook de toelichting voorafgaand aan de artikelen 21 tot en met 24. Zie verder voor de uitleg van de term 'gemeenschappelijk belang' Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 26 oktober 2015, 106913.

artikel 25 onder e

Het gaat hier om een meer of minder subtiele vorm van misbruik van de bevoegdheden. Bijvoorbeeld: de oudergeleding onthoudt haar instemming aan de schoolgids, omdat daar in staat dat juffrouw X groep Y krijgt, terwijl men haar ongeschikt vindt voor die groep. Daarmee treedt de oudergeleding in de bevoegdheden van de directie.

artikel 26

De WMS schrijft voor dat in het medezeggenschapsreglement de termijn bepaald moet worden, waarbinnen de GMR het bevoegd gezag moet laten weten of hij al dan niet instemt met een voorstel en of hij al dan niet positief adviseert. Het wordt aan bevoegd gezag en de GMR overgelaten de termijn concreet in te vullen. Die invulling kan op twee manieren plaatsvinden.

Er kan een concrete termijn - bij voorbeeld twee maanden of zes weken - in het reglement worden opgenomen, die dan voor alle voorstellen van het bevoegd gezag geldt. Voordeel van zo'n uniforme termijn is dat alle partijen in iedere situatie vooraf weten, aan welke termijn ze gebonden zijn.

Men kan er ook voor kiezen om in het reglement - in plaats van een concrete termijn - het begrip 'redelijke termijn' op te nemen. Dat houdt in dat het bevoegd gezag bij toezending van een voorstel aan de GMR aangeeft welke concrete termijn in die situatie van toepassing is. Voordeel van deze invulling is dat per geval - afhankelijk van de complexiteit van het voorstel en andere specifieke omstandigheden - een passende termijn kan worden bepaald.

In dit concept reglement is van beide mogelijkheid gebruik gemaakt: in principe een vastgestelde termijn, waarvan op verzoek van de GMR kan worden afgeweken.

artikel 26 lid 3

Bij spoedeisende gevallen moet gedacht worden aan de situatie waarin de opschortende werking van de vakantie in combinatie met de in artikel 8 van het medezeggenschapsstatuut genoemde termijnen een tijdige tenuitvoerlegging van het voorgenomen besluit frustrleert, of wanneer om aanspraak te maken op een bepaalde tegemoetkoming een deadline gehaald moet worden. Het bevoegd gezag kan dit lid niet invoeren om een verwijtbaar uitstel van een verzoek om advies of instemming ongedaan te maken.

Zie ook Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 31 maart 2016, 107108.

Artikel 26 lid 4

Volgens uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (2 oktober 2009, LCG WMS 104148) past het binnen het systeem van de wet dat als (een geleding van) de (G)MR is gevraagd binnen een bepaalde termijn met een voorgenomen besluit in te stemmen en dit niet binnen die termijn doet, te veronderstellen dat er dan geen instemming is verleend. Op dat moment kan het bevoegd gezag een instemmingsgeschil voorleggen aan de Commissie, mits over het voornemen

overleg heeft plaatsgevonden. Immers, op grond van artikel 31 aanhef en onder a WMS is de Commissie op verzoek van het bevoegd gezag bevoegd van een zogenoemd instemmingsgeschied kennis te nemen. Aldus kan het bevoegd gezag voorkomen dat het nemen van besluiten door het uitblijven van een reactie op het instemmingsverzoek, onevenredig lang wordt opgehouden.

artikel 26 lid 5

Voor de termijnen van artikel 26 geldt krachtens het vijfde lid een opschortende werking van de schoolvakanties. Voor alle duidelijkheid: de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS accepteert deze werking niet voor de termijnen die in de WMS genoemd staan m.b.t. de geschillenregeling. Zie haar uitspraken van 25 maart 2010, 104437, 11 april 2012, 105221 en 12 april 2012, 105188.

artikel 28 lid 2

Bij een 'ernstige belemmering' onder c. kan ook gedacht worden aan het geschorst zijn van een personeelslid.

Het onder d. genoemde zal moeten blijken uit gedragingen of (schriftelijke) verklaringen.

De raad kan weliswaar bij iemand aandrang uitoefenen zijn zetel op te geven, maar dwingen kan niet, zelfs niet als bij meerderheid besloten wordt collectief op te stappen. Zie ook de uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, 11 november 2010, 104527

artikel 29

In de praktijk kan het voorkomen dat een eenmaal gekozen GMR aan de slag gaat en bij zijn werk te weinig oog heeft voor wat leeft bij de achterbannen en bij het formuleren van standpunten en initiatiefvoorstellen onvoldoende met die achterban rekening houdt. De wetgever heeft daarom opgedragen om in het reglement instrumenten of methoden op te nemen, die de banden tussen de GMR en de achterbannen kunnen verstevigen. Hier zijn twee voorbeelden uitgewerkt. Op de eerste plaats kan een procedure in het reglement worden opgenomen, die het mogelijk maakt dat ouders en personeelsleden gespreksonderwerpen voor de vergadering van de GMR kunnen voorstellen. Het tweede voorbeeld omvat de procedure dat de GMR gehouden is - alvorens een standpunt te bepalen - over het desbetreffende onderwerp eerst de ouders, leerlingen en/of personeelsleden te raadplegen.

U kunt beide voorbeelden - al dan niet aangepast - in het reglement opnemen. Daarnaast is het mogelijk andere mogelijkheden, die aansluiten bij de eigen praktijksituatie, uit te werken en in het reglement op te nemen.

artikel 30 lid 2

Bij voorbeeld: het derde deel of de 10%. Wanneer in het eigen reglement een ander gedeelte of percentage wordt gekozen is dat natuurlijk mogelijk. De essentie is dat enerzijds een drempel wordt opgeworpen, zodat niet een al te klein groepje betrokkenen een achterbanraadpleging kan afdwingen, maar anderzijds het wel mogelijk blijft dat op initiatief van een deel van de achterban zo'n raadpleging moet worden georganiseerd.

artikel 30 lid 3

Deze regel heeft alles te maken met het uitgangspunt dat het bevoegd gezag niet verrast mag worden met een achterbanraadpleging waarvan het niets weet, zeker niet wanneer daar bijvoorbeeld consequenties voor lesuitval of inzet facilitair personeel uit zou voortvloeien.

artikel 31

De WMS schrijft niet voor dat de GMR een huishoudelijk reglement moet vaststellen. Waar dit reglement met name de verhouding tussen GMR en bevoegd gezag regelt, biedt een huishoudelijk reglement de GMR de mogelijkheid om een aantal interne praktische zaken, die men nog graag wil regelen, vast te leggen. Door ze op te nemen in het huishoudelijk reglement kunnen die onderwerpen gemakkelijk aangepast worden en hoeft niet de zwaardere procedure van een reglementswijziging gevolgd te worden.

Men kan er echter ook voor kiezen om van deze bepaling af te zien. Bij voorbeeld, omdat de behoefte niet aanwezig is om een aantal onderwerpen nader te regelen of omdat men die zaken liever in het reglement zelf opneemt.

artikel 32

Het adres van de landelijke geschillencommissie is:

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS

p/a Stichting Onderwijsgeschillen

Postbus 85191

3508 AD Utrecht

info@onderwijsgeschillen.nl

tel. 030-2809590

Het adres van de Ondernemingskamer is:

Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam

Postbus 1312
1000 BH Amsterdam

De WMS bepaalt in de artikelen 30 tot en met 37 de route van een geschil. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen vier soorten geschillen die aan de landelijke geschillencommissie kunnen worden voorgelegd:

- een geschil m.b.t. de instemmingsbevoegdheid, aanhangig te maken door het bevoegd gezag (artikel 32 WMS);
- een geschil over de inhoud van het medezeggenschapsreglement of –statuut, aanhangig te maken door het bevoegd gezag en/of de GMR (artikel 33 WMS);
- een geschil m.b.t. de adviesbevoegdheid, aanhangig te maken door de GMR (artikel 34 WMS);
- een geschil m.b.t. de nakoming van wederzijdse verplichtingen, aanhangig te maken door het bevoegd gezag en/of de GMR (artikel 35 WMS).

Daarnaast zijn nog andere geschillen denkbaar. Bijvoorbeeld:

- het bevoegd gezag of de GMR weigeren binnen de afgesproken termijn een reactie te geven;
- de argumentatie van een reactie van bevoegd gezag of de GMR ontbreekt of is evident onvoldoende;
- overleg als bedoeld in artikel 16 blijft uit.

De landelijke geschillencommissie moet zich dan onbevoegd verklaren, dus zal men er intern uit moeten komen. In dat geval kan bijvoorbeeld de LCG WMS gevraagd worden een uitspraak te doen (zie artikel 32 lid 2 van dit reglement) of een interne geschillencommissie of bezwarencommissie, als die bestaat (zie de alternatieve tekst hierna).

De tekst van dit artikel is derhalve, meer nog dan andere teksten van dit concept reglement, een voorbeeldtekst.

Alternatief:

bestaande commissie	1. Andere geschillen dan genoemd in artikel 31 van de WMS worden voorgelegd aan een aan de school of organisatie verbonden commissie ter behandeling van geschillen, klachten of bezwaren, die het geschil zoveel als mogelijk is in overeenstemming met het eigen reglement behandelt en een niet-bindend advies uitbrengt.
geen reactie op initiatief	2. Indien het bevoegd gezag niet in overeenstemming met artikel 6 lid 2 van de WMS binnen drie maanden een reactie heeft uitgebracht op een door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad gedaan voorstel of kenbaar gemaakt standpunt als bedoeld in artikel 16, eerste lid, kan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad binnen twee weken na het verstrijken van de termijn de

- in lid 1 bedoelde commissie verzoeken een termijn vast te stellen waarbinnen het bevoegd gezag alsnog een zodanige reactie dient uit te brengen.
- geen motivatie 3. Indien het bevoegd gezag naar het oordeel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad een niet of onvoldoende met redenen omklede reactie heeft uitgebracht op een door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad gedaan voorstel of kenbaar gemaakt standpunt als bedoeld in artikel 16, eerste lid van het reglement, kan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad de reactie ter beoordeling aan de in lid 1 bedoelde commissie en deze verzoeken een termijn vast te stellen waarbinnen het bevoegd gezag alsnog een zodanige reactie dient uit te brengen.
- geen overleg 4. Indien het bevoegd gezag geen overleg heeft gevoerd als bedoeld in artikel 16, eerste lid van het reglement, kan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad binnen twee weken na het verstrijken van de termijn de in lid 1 bedoelde commissie verzoeken een termijn te bepalen waarbinnen het overleg alsnog plaatsvindt.

artikel 33 lid 2

Redenen voor zo'n verzoek kunnen gelegen zijn in de onderwerpen, die te veel met de persoon van het betreffende lid van het CvB te maken hebben, of in een ernstig verstoorde relatie tussen het lid van het CvB en (één of meer leden van) de GMR.

artikel 35

De beschrijving van de procedure is te vinden in het begin van de toelichting.